

De Drie Goddelijke Deugden

Ravels Weelde Poppel

Tijdschrift van Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius vzw

Jaargang 24, nr: 95: Maart 2020

Inhoud

Voorwoord.....	1
Lief en leed	2
Erratum Artikel Franken TS DDGD 94	2
Gemeentehuis van Ravels is niet meer	3
Het Interbellum (periode tussen de twee wereldoorlogen 1919-1939)	4
Vorbije activiteit	36
Schenken voorbije jaar	36
Wat hebben we nog te koop?	47

Lidmaatschap

Voor 20 euro bent u lid van onze Heemkunde- en Erfgoedvereniging.

Erelid kunt u zijn voor een jaarbijdrage vanaf 30 euro.

(Onze vereniging kent enkel het systeem van gezinslidmaatschap.)

U ontvangt 4 x per jaar een nummer van tijdschrift “De Drie Goddelijke Deugden”.

Tevens kan er aan de meeste activiteiten van onze vereniging gratis worden deelgenomen.

Opzegging van het lidmaatschap kan jaarlijks kenbaar gemaakt worden voor 1 december.

Voorradige publicaties

Steeds op aanvraag te bekomen. Zie contactgegevens.

Afbeeldingen voorblad: Erfgoed in het ‘Ei’ van Weelde: van boven naar onder: Pastorij St. Michiel, thans onderdeel van Talander, molen Arbeid Adelt met op de achtergrond de toren van de Sint Michielskerk, Maria- kapel aan de Singel.

Afbeelding achterblad: Schilderij dat hangt in de ontvangstruimte/inkomhal van het gemeentehuis van Ravels.

Voorwoord

*"IL VERO PERICOLO NON È PORSI OBIETTIVI
TROPPO ALTI E NON RAGGIUNGERLI MA PORSELI
TROPPO BASSI E RAGGIUNGERLI."*

Michelangelo

Deze waarheid als een koe betekent in het Nederlands:

***"Het grootste gevaar is niet dat ons doel
te hoog ligt en dat we het niet bereiken, maar dat het
te laag is en dat we het bereiken."***

Michelangelo bedoelde met deze uitspraak dat men zijn doelstellingen hoog genoeg moet stellen om vooruitgang te boeken. De mogelijke kans om te falen is groter bij een moeilijk project dan bij een simpele opdracht. Maar wat schiet men ermee op als men met gemakzucht een voorspelbaar resultaat haalt. Waar is de uitdaging?

Zal de gemeenschap/mensheid vooruitgang maken?

U zal nu denken: Wat heeft dat met onze heemkunde en erfgoed te maken?

Wel: Als vereniging moeten wij ambitieuze doelen vooropstellen. Stilstaan is achteruitgaan!

Ondertussen zijn we al een negental jaren het digitale tijdperk ingerold. Onze computerman (Ries) heeft ondertussen ruim 80.000 rouwprentjes en rouwbrieven direct zichtbaar voor u klaarstaan op onze website. De mannen van de fotodigitalisatie (André, Cis, Harry, Marc en Marinus) werken nu reeds ruim 2 jaar gestaag verder aan de digitalisatie van ons gigantisch fotobestand. De mannen van de rouwprentjes (Ad, Frank, Karel en Paul) doen met een onverdroten ijver verder in de classificatie en opzoeken naar de "doodsbeeldekens". Waarna Ries ze verder in de computer van de kring inbrengt. Het onderhoud (Lutgarde en Mariette), de inventarisatie van de geschonken voorwerpen en boeken volgen een zelfde weg. Dit zijn zowat de routineuze werkzaamheden in het archief waarbij we met een zekere gemoedsrust achterover kunnen leunen. In het museum zijn er enkele malen per jaar ook de routineklusjes die we met een grote groep vrijwilligers afwerken.

We mogen ook heel wat mensen niet vergeten die voor de teksten, artikels, redactie en bedeling van de tijdschriften instaan. De losse medewerkers die elk volgens hun eigen competenties onderhoudswerken aan museum en archief verrichten. Bovendien zorgen zij ook voor het opknappen van de geschonken voorwerpen en kleding.

Soms worden we ingeschakeld in andere projecten zoals de opschoning, verpakking in zuurvrij papier en inventarisatie van de parochiearchieven. Op dit ogenblik hebben we de parochies van Weelde-Statie en Ravels-Eel afgewerkt en zijn we bezig met Ravels-Dorp (Sint-Servaas). Met onze hulp aan dit project kijken we vooruit naar het moment dat onze zes parochies aan verandering onderhevig zullen zijn. We anticiperen op de dag dat het "onvermijdelijke" zal gebeuren.

Maar waar liggen onze ambitieuze doelen die we misschien niet halen?

Wel, het boek "Poppel, een Kempisch dorp in woord en beeld", verschenen onder de eindredactie van Marc Vermeeren, was zo'n een risicoproject dat met groot succes werd onthaald. De verkoop sloeg alle verwachtingen zodanig dat we nu nog een kleine stock hebben die wekelijks vermindert. De laatste exemplaren liggen op u te wachten!

Aan dit risicoproject komt een vervolg in september. Het tweede deel in de boekenreeks over Groot-Ravels: "Ravels, een Kempisch dorp in woord en beeld" zal voor het eerst te koop aangeboden worden op de **Pierenmarkt van 6 september** te Ravels-Dorp!

Andere ambities zijn: primo de verhuis van ons archief naar het oude schoolhuis te Poppel, secundo de inspirator en drijvende kracht achter de herinrichting bij de kapel van Rooverst samen met de overheden en de heemkundekring uit Hilvarenbeek en tertio het online brengen van ons fotoarchief.

Wil u ook actief meewerken aan deze realisaties geef ons (namen-adressen achter in dit tijdschrift) een seintje en u wordt enthousiast onthaald om mee uw schouders onder deze projecten te zetten!

Luc Andries, voorzitter

Lief en leed

Onze deelneming betuigen wij bij het overlijden van:

Mevrouw Anna Hermans, weduwe van Louis Aerts, overleden te Ravels op 22 november 2019

Mevrouw Cecile Van Der Voort, echtgenote van Louis Mercelis, overleden te Turnhout op 31 januari 2020

(Wegens de privacywetgeving en de daarbij horende GDPR-regelgeving kunnen wij enkel nog publiceren wat ons wordt toevertrouwd. Daarom verzoeken wij u ons de aankondigingen door te sturen per e-mail: voorzitter@nicolaus-poppelius.be of briefje aan: Nicolaus Poppelius, Dorp 64, 2382 Ravels-Poppel)

Erratum Artikel Franken TS DDGD 94

Na de uitgave van ons vorige tijdschrift ontvingen we een opmerking i.v.m. de schrijfwijze van de Rotvenhoeve.

Uit nader onderzoek is inderdaad gebleken dat, zoals aangegeven door de melder, dat de schrijfwijze is: Rotvenhoeve i.p.v. Rodvenhoeve.

Gelieve hier kennis van te nemen.

Beste lezer als u twijfelachtige zaken opmerkt, zouden wij dat zeer graag van u vernemen. In het belang van de volgende generaties kunnen we dan historisch zo correct mogelijk publiceren.

Gemeentehuis van Ravels is niet meer

Oud gemeentehuis wijkt vanaf november voor nieuw rusthuis met 60 kamers

RAVELS

Het oud-gemeentehuis van Ravels wordt binnenkort met de grond gelijk gemaakt. In de plaats komt een nieuwe vleugel van woonzorgcentrum 'Onze Lieve Vrouw van de Kempen'. "Het wordt een 'rusthuis van de toekomst' met zestig moderne kamers", zegt burgemeester Walter Luyten. Midden 2023 gaat de nieuwe site open.

Woonzorgcentrum Onze Lieve Vrouw van de Kempen in Ravels kampt met een lange wachtlijst. Het rusthuis beschikt momenteel over 88 kamers. "Deze zijn op elk moment van het jaar bezet. Zodra er een kamer leeg komt, staat er al meteen een nieuwe kandidaat klaar om de vrije plaats in te nemen", zegt burgemeester Walter Luyten.

Vergrijzing

En dus dringt een uitbreiding zich op. Omdat ook in Ravels de vergrijzing sneller toeslaat dan verwacht. De Gasthuiszusters van Turnhout – die het woonzorgcentrum runnen – sloten daarom met de gemeente een erfpachtovereenkomst van 66 jaar af voor de gronden van het vroegere gemeentehuis en de aangrenzende verenigingslokalen langs de Grote Baan in Ravels. Want op hun eigen perceel hebben ze geen ruimte meer voor uitbreiding. "De nieuwe zorgsite zal een compleet zorgaanbod bieden voor senioren. Een site waar elke burger van Ravels terecht kan onafgezien de zorgbehoefte", vervolgt Luyten. "Vandaar ook dat er verschillende zorgvormen aangeboden zullen worden: assistentiewoningen, kortverblijf, oriënterend kortverblijf, thuiszorg, woonzorgcentrum, rust- en verzorgingstehuis, thuiszorgdienst, buurtrestaurant,"

De 88 kamers die het woonzorgcentrum momenteel heeft, zijn op elk moment van het jaar bezet. Er is een grote wachtlijst.

De afbraakwerkzaamheden starten in november. Zowel het oud-gemeentehuis als de naastgelegen gemeentesaal worden volledig gesloopt. Na de afbraak wordt de bouw van het nieuwe rusthuis in twee fases uitgevoerd. "Eerst wordt een nieuwbouw van 60 'kamers' opgetrokken. In een volgende fase zal worden gestart met de verbouwing van het bestaande woonzorgcentrum. De realisatie van de uitbreiding zal ongeveer 3 jaar in beslag moeten nemen. Midden 2023 zal deze site dus open moeten gaan en dienst doen als nieuwe parel in de gezondheids- en ouderenzorg in Ravels. Met de rusthuisdirectie werd overeengekomen dat de inwoners van Ravels voorrang krijgen bij de toewijzing van de kamers."

Assistentiewoningen

De zestig nieuwe 'kamers' die in de nieuwe vleugel van het rusthuis komen, zijn eigenlijk 24 assistentiewoningen en 36 gewone kamers. Van de 24 assistentiewoningen worden er 15 gebouwd met twee slaapkamers (65m²) en 9 met één slaapkamer (55m²). Ze hebben allemaal een balkon met zicht op de Grote Baan of de O.L.

Vrouwstraat. De 36 nieuwe kamers van het woonzorgcentrum hebben een netto oppervlakte van 28m². Iedere kamer heeft een eigen douche. Verder zijn ze voldoende ruim om naast het slaapgedeelte een woonhoekje te creëren. Twaalf kamers vormen een leefeenheid. Op elke leefeenheid komt één tweepersoonskamer.

Jong en oud

Het nieuwe rusthuisgebouw krijgt grote raampartijen. Zo wordt het buitenleven naar binnen gebracht. “Er werd ingezet op een maximale beleving, zowel in als rond het gebouw. Geen ‘dooie’ gangen, maar een uitgedachte structuur met fijne zichtpunten”, besluit Walter Luyten. “Door de integratie van een gemeentesaal en lokalen waar activiteiten georganiseerd worden, moet dit een ontmoetingsplaats zijn voor jong en oud. Verder is er een dorpsstraat, buurtrestaurant, cafetaria en een winkeltje. Rondom de gebouwen wordt een mooie groene omgeving aangelegd.”

Het Interbellum (periode tussen de twee wereldoorlogen 1919-1939)

Luc Andries

Ruim honderd jaar geleden bevonden de meeste Belgische soldaten zich nog onder de wapens. Pas na de ondertekening van het Verdrag van Versailles was het officieel vrede. Het jaar 1919 was voor de Belgische militairen het jaar van de terugkeer. Nadat ze meer dan vier jaar oorlog hadden gevoerd en voor sommigen bijna 5 jaar afwezig geweest waren, mochten zij definitief terug naar hun families.

In het tijdschrift van september 2019 hebben we besloten met de terugkeer van onze mannen, de bezetting van de Rijn en de vredesfeesten. Hoe zou het nu verder gaan met deze oud-strijders, hun familie en de samenleving tussen 1919 en 1939?

Deze periode van ongeveer 20 jaren tussen de twee wereldoorlogen zullen we beschrijven via het leven van de teruggekeerde soldaat **Henri Hofkens**.

De vuurkruiser Henri Hofkens is geboren te Weelde op 19 september 1893 en overleden te Leuven op 9 maart 1939 ten gevolge van een aanslepende longziekte die te wijten was aan de gasaanvallen tijdens de Eerste Wereldoorlog in de loopgraven. Zijn vader en zijn moeder heetten respectievelijk Joannes Baptista Hofkens en Theresia Paulina Meeusen. Niettegenstaande zijn statuut van vuurkruiser staat hij niet vermeld in de verscheidene uitgaven van “Het Guldenboek der Vuurkruisers”. Om een of andere reden liet niet iedereen zich opnemen in het boek. Slechts 142.000 oud-strijders van de 320.000 hebben dat wel gedaan. Dat wil zeggen dat er 178.000 niet zijn ingegaan op dat aanbod. Dit is hoogstwaarschijnlijk te wijten aan de exuberante prijs die voor de publicatie en het boek moesten betaald worden. De toenmalige prijs van 295,- BEF is omgerekend naar de euro van vandaag ongeveer 2340,-euro. Tegenwoordig kan u een goed exemplaar van het Guldenboek voor ongeveer 100,- euro tweedehands vinden. Dus velen van deze oud-strijders waren nuchtere mensen en lieten zich niet pluimen. Daarom kunnen we stellen dat de commercie van het Guldenboek een gouden kalf was voor het privé-initiatief van de uitgeverij Rozez. Er zijn 7 Nederlandstalige en 8 Franstalige boeken verschenen. De meeste klanten van de uitgeverij waren de soldaten zelf. Er zit in deze verkoopstaktiek van uitgeverij Rozez een hoog Willem Elsschot gedachtegoed als we denken aan de boeken “Kaas”, “Lijmen” en “Het Been”. Sommige oud-strijders hebben zich in elk boek laten vermelden wat hen een aardige duit heeft gekost. Men kan online via deze link de Guldenboeken der Vuurkaart raadplegen:

<http://www.tenboome.webruimtehosting.net/guldenboek/Guldenboekprojecttotaal/> .

Om het statuut van vuurkruiser te bekomen moest men een vuurkaart hebben. Deze kaart werd verleend aan diegenen die aan een aantal voorwaarden voldeden. Er werden ongeveer een 142.500 kaarten uitgereikt. Het vuurkruis is de belangrijkste medaille ter ere van de oud-strijders van WO I na de IJzer medaille. Deze medaille werd uitgereikt aan alle soldaten die aan het front onder vuur hadden gelegen en hiervoor de vuurkaart hadden ontvangen.

[illegible]5

Men wilde de oud-strijders eren die minstens twaalf maanden gediend hadden in een eenheid in de vuurlinie en negen maanden voor hen die uiterst gevaarlijke opdrachten moesten uitvoeren. Tot op dat ogenblik werden zij op dezelfde manier behandeld zoals zij die slechts enkele dagen aan het front hadden doorgebracht of in het achterland gestreden. Zij die gekwetst waren geraakt aan het front en diegenen die voortdurend aan het front aanwezig waren zoals de aalmoezeniers, de brancardiers, de geneesheren en de hulptroepen van de geneeskundige dienst, kwamen in aanmerking voor de vuurkaart. De kaart werd eveneens verleend aan soldaten die in handen vielen van de vijand, maar konden ontsnappen en aan zwaar gewonde soldaten die de strijd niet meer konden hervatten. Het vuurkruis kon niet postuum uitgereikt worden. Niettegenstaande deze regel werd er aan **Nuyts Joseph** (Weelde), gesneuveld op 5 mei 1916, een vuurkaart uitgereikt met 18 maanden dienst in de frontlijn en 8 frontstrepen. Hij staat vermeld in het Guldenboek der Vuurkaart 1938-1939 op pagina 127.

Tevens zijn deze vuurkaarthouders de enigen die **frontstrepen** konden toegekend krijgen zoals het koninklijk besluit van 24 juni 1916 voorschrijft. Hieraan zit een rente verbonden: de frontstrepenrente. Men kon maximaal 8 frontstrepen halen. De eerste streep behaalde men pas na één volledig jaar in de gevechtszone. Vervolgens kwam er om de zes maanden in de gevechtszone één bij. De achtste kreeg men "gratis" na het behalen van de eerste zeven. Buiten deze vergoeding waren er nog andere voordelen: 75% reductie openbaar vervoer in België, verlening kosteloze medische en farmaceutische verzorging. Hier (geld doet rare dingen met een mens) was dan weer een opportuniteit voor sommige landgenoten die overtuigd waren dat zij daar ook recht op hadden en het getouwtrek bij de bevoegde diensten en politici was begonnen.

Naast de frontstrepen waren er ook **kwetsuurstrepen** die werden uitgedeeld aan de militairen die gewond werden in actie. De toekenningsmodaliteiten zijn niet erg duidelijk en hebben mogelijk een verband met de graad van de verwonding. Deze kwetsuurstrepen bepaalden ook de grootte van de financiële vergoeding.

De **medaille van het Vuurkruis** werd ingesteld op 6 februari 1934. Naargelang de leverancier zijn er meerdere modellen in omloop. Bij de medaille hoorde een penning en een staafje om op de kraag van de jas te bevestigen.

Een Vuurkruismedaille

Vuurkruispenning

Dit wetende, wil ik even terug naar **Henri Hofkens** gaan die aan het front zat van 4 augustus 1914 tot 31 januari 1918 bij het 5de linieregiment en vanaf 1 februari 1918 tot 11 november 1918 in een achterwaartse positie bij het hoofdkwartier van de 2de infanteriedivisie. Hij is dus van een frontpositie naar een functie achter het front geswitcht en leeft in betere omstandigheden. Deze mutatie is te wijten aan een gasaanval die zijn gezondheid heeft aangetast (gasvergiftiging). Dit kan je lezen in de brief hierbij aan zijn familie in Weelde van 30 mei 1918 waarbij hij, zoals de meeste soldaten, schrijft dat alles met hem goed gaat en dat ze zich niet ongerust moeten maken (n.v.d.r. zijn vader was ondertussen overleden op 22/02/1918).

Vergadert u schatten in den Hemel, waar noch roest, noch mot ze verderft, en waar geen dieven uitgraven, noch stelen. H. Mattheus VI-20-21.

TOT ZALIG AANDENKEN VAN 33820

Joannes Baptista HOFKENS
echtgenoot van

Theresia Paulina Meeusen
Lid van den Bond van het Heilig Hart van Jesus,
van de Parochiale Boerengilde,
van de broederschappen van den H. Nicolaas Poppellus
en van den H. Franciscus Salesius

geboren te Vlimmeren den 26 Augustus 1858 en te Weelde, na eene langdurige kwijning, met volle overgave aan Gods Wil in den Heer ontslapen den 22 Februari 1918, gesterkt door de laatste H.H. Sacramenten.

Wij moeten ons aan Gods wil onderwerpen, hoe bitter het ons ook valle omdat Hij oneindig wijs en liefderijk is. (H. Rosalia.) In uwe droefheid moogt gij van de schepselen niets verwachten; dat de Almogende uw toevlucht zij, en dat Hij zelf diegenen vervange, wier afsterven gij betreurt. H. Theresia.

Lieve Echtgenote, Dierbare Kinderen, uw vader verlaat u... ik heb u allen zoo teeder bemind, blijft zoo onder elkander ook door liefde vereenigd... eert uwe moeder al de dagen van uw leven en leeft zoo dat gij de dood niet hebt te vreezen, wanneer zij u ook overkome. (H. Antonius.) Ik smeek om de gebeden van allen die mij bemind en gekend hebben. H. Ephrem.

Mijn zoon, vergeet mijne wet niet en dat uw hart mijne geboden onderhoude; want daarin zult gij verleniging uwer dagen vinden en de vermenigvuldiging van jaren des vredes. Spreken III-12.

Zoet Hart van Jesus, maak dat ik U altijd meer en meer beminne. Zoet Hart van Maria, wees mijn heil.

Z. N° T. 78, 25-2-18. Turnhout. — Dr. J. Splichal.

†

Gansch haar leven hield ze de ogen op het Kruis gericht. Het kruis hield ze vast, sterk betrouwend, tot op haar laatste oogenblik. Het Kruis is leven. Zoo was haar leven goed en haar sterven schoon! Zoo zien sterven, is leeren leven.

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER

Theresia Paulina MEEUSEN
weduwe van **JAN HOFKENS**
geboren te Oostmat 2 Oktober 1857 en te Weelde godvruchtig overleden 17 Oktober 1936, voorzien van de H.H. Sacramenten der Stervenden.

Zij was lid van de Derde Orde, van de broederschappen van den H. Joannes Baptista, van den H. Nicolaas Poppellus en van verschillende andere.

Een schat boven alle schatten, zegt de H. Schrift is: een goede moeder. Zulken uitgelezen schat, zulke goede moeder hadt Gij ons verleend, o Heer, en we danken U er voor.

Moeder was godvruchtig, zonder menschelijk opzicht, rechtschapen van karakter, onvermoeid bij werken en zorgen, standvastig in lijden en kruisen, liefdevol voor iedereen. Zij opende haren mond voor wijsheid; en gaf acht op alles wat in haar huis en familie omging.

Met kloeke hand en zachte moederlijke heeft zij hare kinderen aan plicht en deugd gewend. Het moeder-zijn aanzag ze als een heiligen plicht en verheven roeping.

Die goede moeder hebt gij ons ontnomen, o Heer! Uw H. Wil geschiede.

Bereidwillig gaf ze eens den Heer in haar huis een tijdelijk verblijf, nu geeft voorzeker de Heer haar op zijn beurt een eeuwige woonst in zijn hemelsch tehuis!

Beste kinderen en kleinkinderen, dank voor uw zorgen, uw toewijding, uw liefde! Treurt niet. Ook in den hemel blijft ik: uw goede moeder. Leef zoos als ik geleefd heb een leven van geloof en plichtsvulling en gij zult het uw moeder eens op uw eigen sterfbed kunnen nazeggen: „Ik ben overgelukkig en ik sterf tevreden“.

Gij allen die mij lief hebt, bidt voor mij.

H. Hart van Jesus, ik betrouw op U. (30^e d. afl.)

Vader en moeder van Henri

Voor uw gelovigen, o Heer, wordt het leven veranderd, maar niet weggenomen.

Mis van de overledenen.

†

Bid voor de ziel van zaliger

Stefanie HOFKENS
weduwe van

Adriaan HERMANS,
lid van de Bond van het H. Hart, van het Maria-Legioen, van de Broederschap van Sint Jan en andere,

geboren te Weelde de 16 oktober 1888 en aldaar godvruchtig overleden de 4 april 1960, voorzien van de H.H. Sacramenten der Stervenden en de Pauselijke Zegen.

—

Zij was een rechtschapen vrouw en een goede zorgzame moeder.

Zij was nog jong toen haar man haar ontviel en ze alléén de zorg kreeg over een talrijk gezin. Met moed en taai geduld heeft ze heel haar leven gewijd aan de opvoeding van haar kinderen en tot in haar laatste dagen ging haar bekommernis naar allen. Alleen de ziekte heeft haar neergeveld en haar noeste werklost kunnen breken.

Gelouterd door het lijden heeft ze zich geheel onderworpen aan Gods H. Wil en is zacht ingeslapen en naar de Heer gegaan.

Het was haar een zoete troost in haar ziekte door haar kinderen verzorgd te worden en in dank hun wederliefde te mogen ondervinden.

Mijn dierbare kinderen en kleinkinderen, blijft voor elkaar een hulp en een troost, zoals ik u steeds heb voorgedaan. Blijft met een dankbaar hart uw moeder gedenken en bidt voor mij.

Moge de Heer ons eenmaal weer allen samen brengen en voor eeuwig gelukkig maken bij Hem.

H. Hart van Jesus, ontferm U onzer.
300 d. a.

Zoet Hart van Maria, wees mijn heil.
300 d. afl.

—

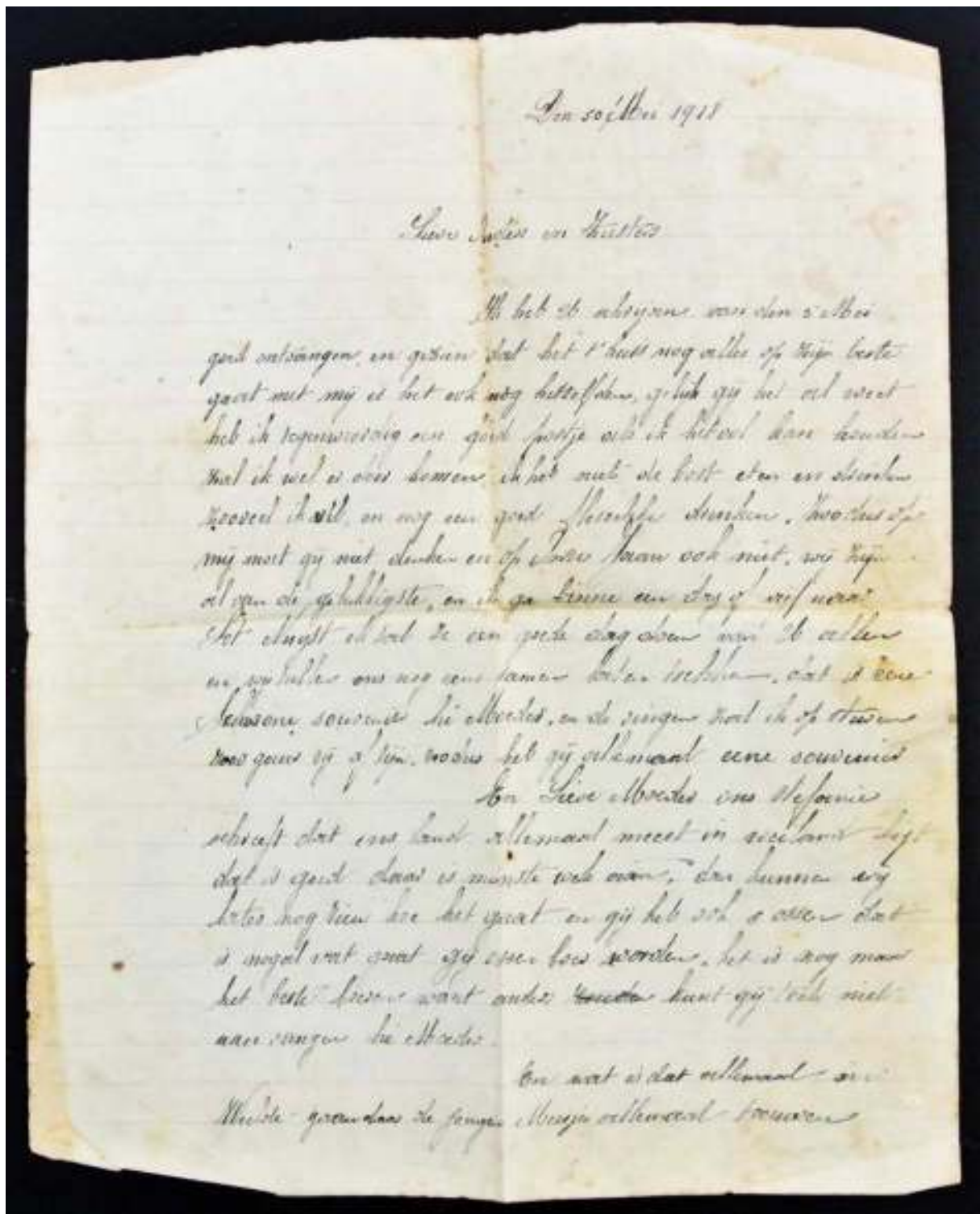
†

De familie Hermans en Hofkens danken U innig voor uwe gebeden en troostende bliken van deelneming.

—

Drukk. F. & J. De Kinderen, Ravels

Zijn zuster Stefanie

(bron: Jan Hofkens)

Henri schrijft aan zijn ouders en zusters: "... dat het met hem goed gaat en een goed postje heeft met meer dan voldoende eten en drinken. Ze moeten zich geen zorgen maken om hem en Onze Jaan...". Verder schrijft hij: "...dat zijn zuster Stefanie in de brief van 5 mei schrijft dat hun land meest in weiland ligt. Dat is goed want daar is het minste werk aan...dat ze ook ossen hebben en dat ze in dat geval ossenboer zullen worden. Het is nog maar het beste boeren want anders kunt gij toch niets aanvangen hé moeder....En wat is dat allemaal in Weelde? Gaan de jonge meisjes allemaal trouwen?..."

Uit dit schrijven van Henri kunnen we zijn bezorgdheid lezen om zijn moeder en zuster die er alleen voorstaan met het landbouwbedrijf sinds zijn vader overleden is. Vader Joannes Baptista Hofkens is overleden op 22 februari 1918 na een slepende ziekte. Zijn moeder Theresia Paulina Meeusen en zuster Stefanie laten zoveel

mogelijk grond als weiland liggen. Daardoor was het werk voor hun tweetjes beheersbaar. Verder zien we dat ze ossen gebruikten voor het zware werk. Zoals we weten zijn tijdens de oorlog bijna alle paarden gevorderd door de Duitsers.

We bemerken dat de vrouwen tijdens deze moeilijke jaren hun mannetje moesten staan. Zij deden niet allen het huishouden en de kinderen grootbrengen. Maar heel wat dames waren genoodzaakt om mannenwerk te doen. Hieruit ontstaat na de oorlog een emancipatoir feminisme. Tijdens de oorlog zijn er veel vrouwen en meisjes ingeschakeld in de industrie en landbouw. Na de oorlog gaat deze evolutie verder en veel vrouwen verlaten de haard om te gaan werken. Arbeid die vroeger door mannen gedaan werd.

Het laatste zinnetje in Henri's brief haalt het probleem aan dat er heel wat ongetrouwde juffrouwen op zoek waren naar een partner. Wegens het "gebrek" aan jonge mannen zouden de meisjes meer activiteit aan de dag gelegd hebben omwille van de grote concurrentie. Deze dames voelden hun biologische klok tikken en wilden een gezin stichten. Ze waren de onzekerheid en het wachten op de mogelijke terugkeer van hun geliefden moe.

De vuurkaart van Henri Hofkens en andere onderscheidingen

Henri's vuurkaart (bron: Jan Hofkens)

De onderscheiding, het oorlogskruis, is ingesteld op 25 oktober 1915. Het werd gegeven voor daden van moed tegenover de vijand. Daarnaast bekwam men het ook voor goed gedrag en drie jaar dienst aan het front (vijf frontstreden). Ook vrijwilligers ouder dan 40 of jonger dan 16 jaar met minstens 18 maanden dienst, ontsnapte krijgsgevangenen die zich terug aanboden voor de dienst en de verwonde militairen die niet terug naar het front konden, kregen het oorlogskruis. De medaille is een bronzen Maltezer kruis.

Oorlogskruis 1914-1918 met één palm (de palm kreeg men voor een vermelding in het dagorder van het regiment), overwinningsmedaille en herinneringsmedaille van de oorlog 14-18

De langverwachte terugkeer waarnaar iedereen reikhalzend uitkeek

Van de 360.000 Belgische soldaten hadden er 320.000 de oorlog overleefd en ongeveer 50.000 van hen waren invalide. Bij het einde van de oorlog kwamen deze oud-strijders naar huis. **Henri Hofkens** was één van hen, getroffen door een gasvergiftiging aan het front die hem in 1939 uiteindelijk fataal werd.

Zij waren berooid, psychisch en fysisch gekraakt. Velen zijn voor de rest van hun leven getekend en hulpbehoevend. De verminking kon veel vormen aannemen: blindheid, longziekten, gehoorschade, maag-darmproblemen, amputaties of een combinatie van al deze trauma's. Zoals bij elke invaliditeit verwekt de zichtbare handicap zonder twijfel de meeste indruk op de medemens.

Maar wat dacht men over de jongens met de onzichtbare lichamelijke en psychische letsels zoals longtraumata of shellshock? Was shellshock een psychische aandoening of lafheid? De Britse dokters spraken van shellshock omdat ze vaststelden dat de meeste gevallen optraden kort na de zoveelste ontploffing of het verlies van een kameraad. Het gaat om een opeenstapeling van traumatische ervaringen en één keer komt de spreekwoordelijke druppel die de emmer doet overlopen. Pas in 1916 drong het tot de Britse legerleiding door dat deze jongens niet veinsden. Shellshock was niet ongeneeslijk of chronisch maar tijdelijk. Het kon genezen worden. Ondanks deze opgedane kennis werden deze shellshockslachtoffers nog bekeken als zwakkelingen. Wel was er voor de geneesheren en de psychiaters een nieuw onontgonnen terrein opgedoken. Het duurde tot 1980 (na Vietnam) voor men het Post Traumatisch Stresssyndroom (PTSS) opnam in de aandoeningenlijst van psychische ziekten (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, afgekort DSM).

De verwondingen van deze geïndustrialiseerde oorlog waren nieuw in vergelijking met alle voorgaande oorlogen die op slagvelden werden beslist met vooral kwetsuren in het onder- en bovenlichaam. In de Eerste Wereldoorlog daarentegen waren 15 à 20 % van de verwondingen aan hoofd en hals, wat veel was in vergelijking met de totale oppervlakte van het menselijk lichaam. Eén derde van deze gezichtsverminderingen was definitief. Dit was vooral te wijten aan de mitrailleur, shrapnel -of kartetsgranaten (artillerie) en het feit dat de soldaten in de loopgraven zaten met hun hoofd juist boven of gelijk met het maaiveld. Tijdens de oorlog werden er veel amputaties van ledematen verricht die ongeveer 30% overlevingskans na behandeling en verzorging gaven. De ingreep moest zo snel mogelijk uitgevoerd worden door een kundig chirurg en mocht niet langer dan 2 à 3 minuten duren opdat de patiënt het zou overleven. Tijdens de Eerste Wereldoorlog zijn er nog andere nieuwe wapens opgedoken met dank aan de chemische industrie. De gasaanvallen werden legio en soms werden de eigen troepen getroffen, waarbij men sarcastisch sprak over *"friendly gas"*.

Doorsnedes van verschillende obussen: v.l.n.r. 90 mm splinterbom (shrapnel), 120 mm bom voor fosgeen (brand) of chemische gasen, 75 mm explosiebom en 75 mm splinterbom (shrapnel) waarin men de metalen bolletjes ziet die bij de ontploffing alle kanten uitvliegen (bron: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:WWI_shells.JPG)

Belangrijkste besluiten uit de troonrede van koning Albert I op 22 november 1918

De troonrede in België was een jaarlijkse traditie voor de koning waarmee het parlementair jaar werd ingezet (tegenwoordig wordt dit uitgesproken door de premier in september). De vorst kondigde enkele belangrijke hervormingen aan in zijn koninkrijk die de Belgische samenleving op een ander zou spoor zetten. Deze veranderingen waren noodzakelijk om het Belgische koninkrijk en koningshuis in stand te houden. Albert I heeft toen zeker in zijn achterhoofd gezeten met wat er ondertussen in Rusland en Duitsland was gebeurd. Door de communistische revoltes was de tsarenfamilie uitgemoord en de Duitse keizer verbannen naar Nederland. De Duitse adel ontsnapte hier ook niet aan en had veel privileges verloren.

Deze toespraak is geïnspireerd door enkele belangrijke politici die zich na de Wapenstilstand hadden teruggetrokken in het kasteel van Loppem samen met de koning. Het was een tijdelijke regering van katholieken, socialisten en liberalen. Deze regering van nationale eenheid werd geleid door Delacroix en bestuurdde tot de eerstvolgende verkiezingen in november 1919.

Albert I wilde een gelijkheid creëren tussen alle lagen van de bevolking. Hij beloofde de invoering van het algemeen stemrecht, enkel voor mannen vanaf 21 jaar. Tevens kreeg de regering de opdracht om de gelijkheid van belangenorganisaties of syndicaten en werkgevers te verzekeren. Bovendien werd de 8-urenwerkdag en het stakingsrecht ingevoerd. Het Frans en het Nederlands werden aan elkaar gelijkgesteld om de verdeeldheid tussen Walen en Vlamingen het hoofd te bieden. Ze werden voortaan allebei als nationale landstalen erkend. De eerste Vlaams-Nationalistische politici deden hun intrede in de Kamer met 5 verkozenen van het Vlaamsch Front. Er ontstond een versnippering van het politieke landschap en de Katholieke Partij was haar absolute meerderheid kwijt die ze had sedert 1884. Voortaan zullen de regeringen uit coalities bestaan. Met de toelating van de gewone man uit de straat in de Kamer van Volksvertegenwoordigers of de politieke democratisering zien we ook de intrede van het populisme in de Belgische politiek. Het was tijdens deze periode dat de bestuurlijke scheiding van België begon die nu bijna volledig is gerealiseerd.

Het leven in België na 1919

Een nieuwe werkelijkheid bood zich aan, na de roes van de onwerkelijkheid dat de oorlog voorbij was. Bij de meeste families waren vaders en zonen al dan niet ongeschonden terug thuis. De meeste teruggekeerden waren door de geweldservaring niet agressiever geworden en een herintegratietraject drong zich niet op.

De meesten van onze lezers herinneren zich hun vader of grootvader vaak als een stil en teruggetrokken man. Deze oud-strijders hebben zelden wat verteld van de oorlog aan hun familie of vrienden. De enige uitlaatklep die ze hadden waren hun oude strijdmakkers waar ze een vijftal jaren lief en leed mee hadden gedeeld.

Zij hadden ook verwacht dat België meer erkenning en respect zou hebben betoond voor hun opofferingen en voor het financiële verlies dat ze stuk voor stuk hebben geleden. De meesten onder hen waren op 1 augustus 1914 aan het werk. Uit die arbeid of activiteit hebben zij 5 jaren geen inkomen gehad. Op familiaal vlak waren ze vaak vervreemd, affectie was hen soms vreemd geworden en de oude banden moesten hersteld worden. Anderzijds waren er families die geen terugkeer van hun geliefde man of zoon meemaakten. Hoe werden zij door België bejegend?

Alras verenigden de oud-strijders, die zeker niet oud waren maar wel combattief, zich in bonden om de discussie aan te gaan met de Belgische regering. Er waren verschillende meningsverschillen zoals de financiële vergoeding, de taalproblematiek (Frans-Nederlands) en de erkenning van hun opofferingen voor het vaderland. Deze bonden ijverden voor een substantiële schadevergoeding voor de jaren die hun aangeslotenen verloren hadden en waarin ze niets verdiend hadden. Dit was des te pijnlijker voor de invaliden. Deze organisaties vochten ook een sociale strijd uit voor o.a. een lage boterprijs, huurbescherming, bestraffing van oorlogswinsten en vervolging van profiteurs. Met profiteurs werden hier bedoeld: collaborateurs, mensen die tijdens de oorlog op de zwarte markt gouden zaken deden en een categorie die na de oorlog zijn opwachting maakte, het waren diegenen die allerlei statuten probeerden te krijgen om mee te graaien in de potten van oorlogsinvaliditeit of de

financiële voordelen van de vuurkaart met zijn front -en kwetsuurstrepen. Kortom zij droomden van een rechtvaardige samenleving.

De ondermaatse berekeningen en vergoedingen verbeterden het debat natuurlijk niet en de Belgische oud-strijders verenigden zich nog sterker om hun rechten op te eisen.

De oud-strijders vormden tijdens het interbellum de sterkste sociale beweging. De grootste bonden Nationale Strijdersbond (NSB/FNC), Verbond van Vlaamse Oud-Strijders (VOS) en Nationaal Verbond van Oorlogsinvaliden (NVI) verdedigden de sociale rechten van hun leden.

Oud-strijders kregen een spaarboekje bij de A.S.L.K. met het volledige bedrag van de vergoeding. Elk jaar zouden zij één zesde kunnen opvragen of men kon het spaargeld ook laten staan plus de jaarlijkse intresten. De regering had hiervoor een budget van 150 miljoen franken (ongeveer 48 miljard euro tegenwoordig) uitgetrokken. Indien de titularis overleden was, mochten zijn rechthebbenden het hele bedrag “onmiddellijk” in ontvangst nemen. De eerste uitbetalingen startten op 1 oktober 1921.

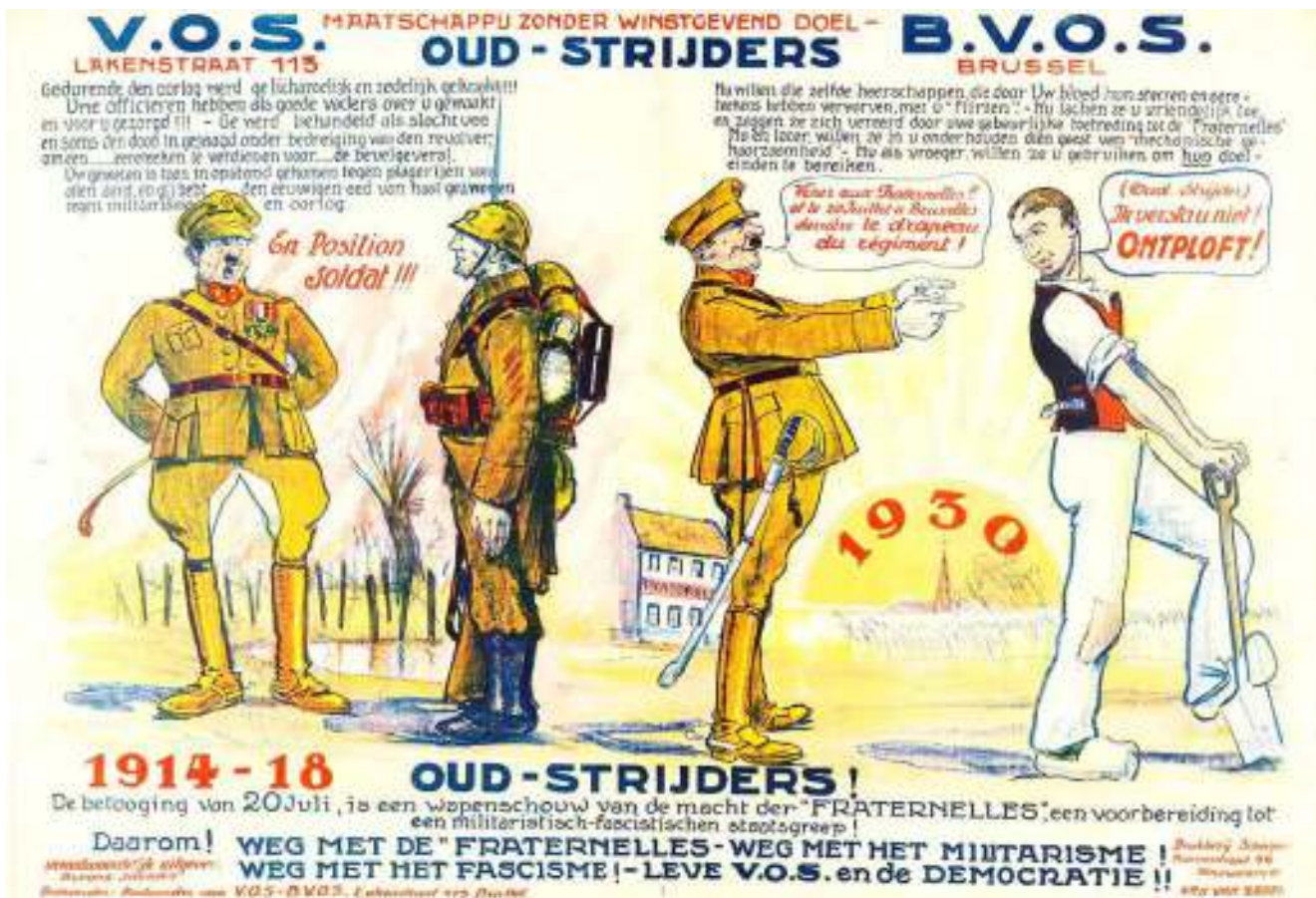
De Eerste Wereldoorlog had de militairen niet gewelddadiger maar wel politiek bewust gemaakt. Dit is merkwaardig omdat het Belgisch leger had gerekruteerd in de laagste sociale klassen. Deze klassen protesteerden politiek actief. De oorlog heeft niet alleen in Europa een democratiserend effect gekend maar ook in België. Het stemrecht had men verworven maar tevens eisten zij ook hun spreekrecht op. Dat lieten ze duidelijk blijken op hun vergaderingen, betogingen en tijdens officiële plechtigheden. Het Belgisch establishment was niet altijd gediend van de aanwezigheid van deze moeilijke oud-strijdersbonden met hun aanhang.

Bestorming van het Belgisch parlement op 29 juli 1920

(bron: Foto uit de Parijse krant Excelsior, 3 augustus 1920 - BnF Gallica)

Sommige inwijdingen van monumenten en andere herdenkingen konden in het honderd lopen. Zo konden deze bijeenkomsten ontspreiden in een politiek geredetwist. De Belgische elite was bang. Deze oud-strijdersbonden zijn trouwens voor hun rechten binnengedrongen in het parlement op 29 juli 1920. De oud-strijders waren al van bij hun terugkeer in 1919 verbolgen dat de elite de vooroorlogse machtsstructuren en instellingen wilde behouden waarbij veel gearrangeerd werd achter de coulissen van de Wetsstraat. Zo protesteerde het V.O.S. tegen de kleine elitaire “fraternelles” of broederschappen die Franstalig en zeer Belgisch gezind waren. Deze broederschappen dweepten met het antidemocratische Ancien Régime. Naarmate de Tweede Wereldoorlog dreigender werd, begonnen deze “fraternelles” een meer strijdbare taal te gebruiken. Hierbij werden ze gesteund door het Belgisch leger, de elite en zelfs het koningshuis.

Pamflet van VOS uit 1930 tegen de "fraternelles" (broederschappen), kleine en soms elitaire oud-strijdersgroepen die vaak uitgesproken pro Belgisch waren en waarvan sommige een anti- democratische inslag hadden (bron: Universiteitsbibliotheek Gent).

Bruno De Wever zegt over deze periode: “Maar ook dan laat de elite een gouden kans voorbijgaan om de Vlamingen en hun taal als gelijkwaardig te erkennen. Wat tot steeds grotere frustratie leidt. Hier zie je hoe een oorlog een natie kan vormen, maar evengoed kan breken. Tijdens de oorlog wordt binnen de Vlaamse beweging een radicale stroming geboren, die niet langer culturele ontvoogding, maar meteen het recht op zelfbestuur als doel heeft.”

Een tweede onderstroom ontpopt zich aan het front. De frontbeweging hekelt de taaltoestanden in het leger. De Vlaamse soldaten, die massaal hun leven hebben gegeven, werden nog steeds niet in hun eigen taal aangesproken. De frontbeweging radicaliseerde met een eis voor Vlaams zelfbestuur en ging uiteindelijk ondergronds. Ook hier weer is de aanhang beperkt tot maximaal 5.000 soldaten op een leger van een half miljoen, maar de beweging zal nadien een belangrijke symbolische waarde hebben. Na de oorlog vormt het een reservoir van verhalen over de vernedering van de Vlamingen: “Et pour les Flamands la même chose”. De mythe ontstaat van de arme, verschoolde Vlamingen tegenover de gehate Belgische overheid die hun hun rechten niet wil geven.

Wat zijn de gevolgen voor de Vlamingen in 1919, in het interbellum, tijdens WO II en daarna?

De beloften van de koning uitgesproken tijdens zijn troonrede in november 1919 blijken niet allen gerealiseerd te worden. De veer van de Vlaamse beweging is gebroken en ze draagt een aureool mee van landverraad, op een moment dat het nationale patriottisme hoog oplaat. Omdat het gros van de Belgen - ook de Vlamingen - de collaboratie heeft uitgespuwd, interpreteert de elite dat als een signaal om geen toegevingen meer te doen aan de Vlaamse taaleisen. Ze hebben helemaal niet begrepen dat het Vlaamse bewustzijn tijdens de oorlog sterker geworden was. Uiteindelijk moeten de Vlamingen nog twaalf jaar wachten vooraleer in 1930 de Gentse universiteit vernederlandst wordt en een reeks taalwetten de gelijkheid garandeert in enkele grote maatschappelijke domeinen.

Die twaalf jaar zijn cruciaal geweest voor de verdere ontwikkeling van de Vlaamse beweging. Door dat uitstel krijgt de radicale vleugel, die pleit voor Vlaams zelfbestuur, de wind in de zeilen. Het is de periode waarin de IJzertoren wordt opgericht en de eerste IJzerbedevaarten worden georganiseerd. Een belangrijk signaal voor dat Vlaamse ongeduld is de Bormsverkiezing van 1928. De collaborateur August Borms, die een levenslange straf uitzit in Leuven Centraal, wordt bij een tussentijdse parlementsverkiezing door de uit het activisme gegroeide frontpartij naar voren geschoven als symbolische kandidaat. Tot grote ontsteltenis van het establishment haalt Borms bijna dubbel zoveel stemmen als zijn liberale tegenkandidaat. De triomf van een landverrader maakt het Vlaamse ongenoegen zichtbaar over het uitblijven van een algemene taalwetgeving, het zogenaamde minimumprogramma. De Belgische elite beseft dat het tijdperk van de tweetalige oplossingen voorbij is en legt zich vanaf dan neer bij het principe dat de streektaal ook wettelijk de voertaal wordt.

Na het goedkeuren van de taalwetten in 1930 zou men denken dat alles geregeld is en de Vlaamse beweging zichzelf kan opdoeken. Maar niets is minder waar. In de praktijk blijkt het met de uitvoering van die wetten niet altijd even vlot te lopen. Bovendien is er die radicale Vlaams-nationale vleugel die met de taalwetten al lang geen genoegen meer neemt. De extremisten hergroeperen zich in het Vlaams Nationaal Verbond (VNV), dat zijn aanhang in het interbellum gestaag ziet toenemen.

Het is die anti-Belgische, fascistische vleugel van de Vlaamse beweging die tijdens de Tweede Wereldoorlog voor een tweede keer overgaat tot collaboratie met de Duitse bezetter. Het VNV verbrandt zich aan de zwartste bladzijde van het naziregime, en brengt daarmee de hele Vlaamse beweging in diskrediet. Maar opnieuw trekt de politieke elite in België na de Tweede Wereldoorlog de verkeerde lessen. Alweer verwacht men het uitspuwen van de collaboratie door het gros van de Vlamingen met het opgeven van de Vlaamse taaleisen over materies die nog niet geregeld waren.

Conclusie: de Franstalige Belgen hebben telkens de verkeerde besluiten getrokken uit het gedrag van de Vlamingen en dat veroorzaakt nog steeds relationele problemen tussen Vlamingen en Walen.

Moelijkheden bij de berekening en betaling aan de familie Bayens uit Poppel voor hun broer Louis gesneuveld op 9 oktober 1914

De berekeningsnota in 1929 van Louis Baeyens die sneuvelde op 9 oktober 1914. Hij was vanaf 1 augustus 1914 gemobiliseerd. Er werden hem 3 maanden toegekend aan 75 BEF. De dotatie was vastgelegd bij de wet van 1 juni 1919 en het bedrag van 75,- BEF bij de wet van 25 augustus 1920. (bron: klm-mra.be)

De vergoeding (dotation) van 300,- BEF die sowieso toegekend werd per familie en bij de meesten begin jaren 1920 al werd uitbetaald, werd aan de familie Baeyens pas betaald na 1928. Het is mogelijk dat er een misverstand is geweest omdat men in de brief van het Ministerie van Landsverdediging

Beyens *Poppel*

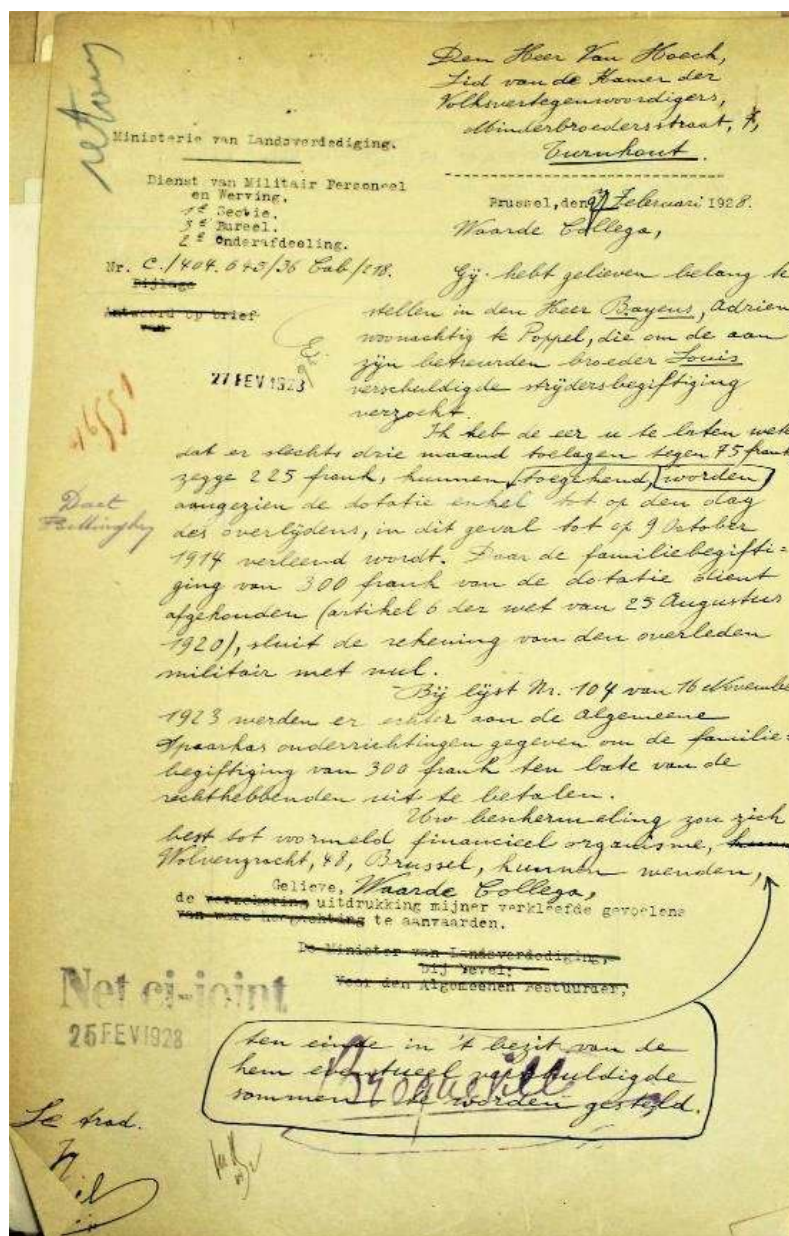
Nom et Prénoms *Louis*
 Grade et Position
 Lieu et date de naissance *Poppel 10-10-14*
 État civil
 Dernière Unité *6e de ligne*
 Nombre de chevrons de front accordés
 Front *3* (mois) $\times 75 = 225$
 Arrière
 Allemagne } id. $\times 50 =$
 Hollande }
 SUPPUTATION DE SERVICES
 Privation des droits à la Dotation
 DOT. 300
 16 NOV 1923
 Dotation 300 fr.
 Reconstitution du foyer
 Aide et Protection
 Divers
 A déduire :
 Reste à recevoir.
 Adresse actuelle
 Changement d'adresse
 VÉRIFIÉ :
 Le Chef de Section,
 3 FEB 1923

leest dat er in 1923 bij de A.S.L.K. een spaarboekje zou geopend zijn. De familie werd daarom verwezen naar deze spaarinstelling van de overheid.

De familie van een gesneuvelde militair kon het bedrag volledig per direct opnemen in tegenstelling tot de teruggekeerden die het slechts met één zesde konden afhalen.

Verder heeft de staat van de 300,-BEF vaste dotatie het verschil (75,-BEF) met het berekende bedrag van 225,-BEF niet afgehouden. Dus het leven van een militair die binnen de 4 maanden sneuvelde is niet meer waard dan 300,-BEF.

Er zijn zo nog documenten van gesneuvelden uit onze gemeente Ravels die een vrouw met kinderen achterlaten, waar de berekeningen cijfermatig en kil worden uitgevoerd. De weduwe of andere rechthebbenden moeten een document voor akkoord ondertekenen. Dit gebeurde vaak pas na bemiddelingen van gemeentebesturen, notarissen en plaatselijke volksvertegenwoordigers.

Brief daterende uit het jaar 1928 van het Ministerie van Landsverdediging gericht aan volksvertegenwoordiger Van Hoeck (oud- burgemeester van Turnhout) die bemiddelde voor de fam. Baeyens. Gestempelde ondertekening van de Broqueville. (bron: klm-mra.be)

Hoe vergaat het Henri Hofkens verder?

Toen de oorlog begon, was Henri 21 jaar. Bij de wapenstilstand was hij nog maar 2 maanden 25 jaar.

Hij leerde na zijn terugkomst een meisje kennen van Edegem, een dorpje ten zuiden van Antwerpen. Dit was voor die tijd nog niet zo vanzelfsprekend. Zij huwden te Edegem op 2 juni 1923. Henri was toen bijna 30 en Eulalia Aerts 27 jaar.

Trouwboekje Henri en Eulalia Hofkens-Aerts (bron: Jan Hofkens)

Dit huwelijk bracht 6 kinderen op de wereld in tien jaar tijd.

1)	Paula Ludovica,	geboren te Weelde op 20 juli 1924
2)	Joannes Baptista,	" " " " " " 3 november 1925
3)	Franciscus Stephanus,	" " " " " " 18 mei 1927
4)	Ludovicus Franciscus St.,	" " " " " " 10 oktober 1928
5)	Carolus Jozef,	" " " " " " 30 maart 1932
6)	Maria Theresia,	" " " " " " 8 maart 1934

KINDEREN UIT DIT HUWELIJK GESPREKTEN									
GEBORTEN	GEBORTE	PLAATS	DAG	MAAND	JAAR	Verenigingen in den Burgerlijken Stand			AANKOMSTEN
						JAAR	MAAND	PLAATS	
134	Paula Lucarica	Heerde	20	Jan	1918				Heerde
135	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1921				Heerde
136	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1922				Heerde
137	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1923				Heerde
138	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1924				Heerde
139	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1925				Heerde
140	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1926				Heerde
141	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1927				Heerde
142	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1928				Heerde
143	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1929				Heerde
144	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1930				Heerde
145	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1931				Heerde
146	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1932				Heerde
147	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1933				Heerde
148	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1934				Heerde
149	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1935				Heerde
150	Franciscus Baptista	Heerde	18	Jan	1936				Heerde

(bron: Jan Hofkens)

De socialisering en democratisering van de samenleving na WO I

Na WO I traden massapartijen op als dominerend partijtypen.

Arbeiders- en boerenorganisaties wierpen groter gewicht in de schaal dan ooit tevoren. Socialistische syndicaten en mutualiteiten werden grote organisaties met honderdduizenden leden. Ze bouwden een indrukwekkend institutioneel apparaat op. De BWP (Belgische Werklieden Partij) had zelf een indirecte structuur en men kon slechts toetreden door lidmaatschap van een van de organisaties. Dit verklaart het min of meer stabiele electoraat. De BWP had tevens een strakke organisatie en sterke discipline. Het zwaartepunt bij de besluitvorming lag bij de algemene raad.

De Katholieke partij had een zeer heterogeen karakter, maar de christendemocratische vleugel waarvan de kern gevormd werd door de christelijke arbeidersbeweging (ontstaan in 1921), won aan kracht. Ze legde haar burgerlijke en klerikale bevoogding af. Dankzij de erkenning van de syndicale vrijheid kon de christelijke vakbond zich handhaven tegenover de machtige socialistische tegenhanger.

Belangrijk was ook de expansie van de Belgische Boerenbond (katholieke landbouwcoöperatie), die het monopolie wist te verwerven in alle Vlaamse provincies. Deze coöperatie bouwde in enkele jaren een economisch en financieel imperium uit.

De opmars van katholieke arbeiders- en boerenorganisaties leidden tot felle spanningen in de katholieke partij met een oude conservatieve vleugel (georganiseerd in het Verbond van Katholieke Verenigingen en Kringen) die omgedoopt werd in "standenpartij". Als reactie hierop ontstond de oprichting van de Katholieke Unie (ACW, Boerenbond, middenstandsorganisatie, conservatieve verbond). De oude conservatieve vleugel of de standenpartij slaagde er niet in zich als centrale leidende organisatie op te werpen.

Ook de confessionele pacificatie leidde tot spanningen, de oude breuklijn tussen links en rechts werkte minder krachtig. De noodzaak van een confessionele breuklijn werd meer en meer in vraag gesteld.

De Liberale partij bleef herinneren aan het verleden. Ze werd volkomen beheerst door parlementsleden, die steunpunten hadden in arrondissementele kiescomités en uit welstellende milieus rekruteerden. De liberale syndicale en mutualistische bewegingen stonden bijzonder zwak. Zwaartepunt ervan lag in Brussel bij de ULB (Université Libre de Bruxelles).

Zo kregen we dus na de Eerste Wereldoorlog een enorme socialisering van de maatschappij. Mensen mochten zich verenigen in verschillende bonden en deze konden christelijk, agrarisch, politiek, militair... zijn.

De geitenbond van Weelde

Katholieke Actie droomt van een katholiek renouveau

De Katholieke Actie (KA) was een door paus Pius XI geïnitieerde katholieke lekenbeweging die de secularisering van de samenleving moest tegengaan. Concreet betekende dit vooral een intensivering van het georganiseerde geloofsleven en een centralisatie van katholieke sociale organisaties. Deze internationale beweging kwam vooral tot uiting in landen met een antiklerikale regering zoals Spanje, Italië, Beieren, Frankrijk, België en Nederland.

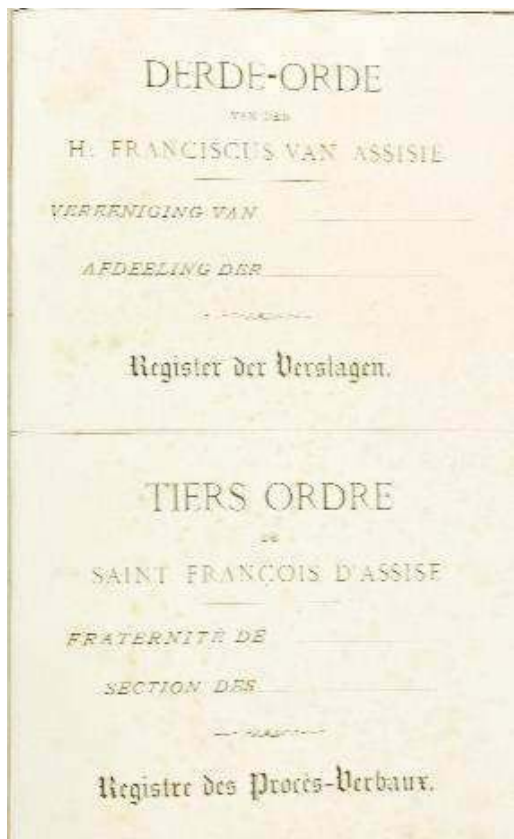
Er ontstond dus een grote heropleving van het geloofsleven. Denken we hier aan pastoor Tubbax die Weelde enkele glasramen "bezorgde". De bouw van de kapel aan de Weelde-Statie en de vergroting van de kapel in de Weelde-Straat. Beide kapellen en de kerk van Sint-Michiel werden voorzien van glasramen van Eugene Yoors. Hij was één van de vele kunstenaars die christelijk geïnspireerd werkten zoals vele andere artiesten in die periode. Zij waren meestal verenigd in katholiek geïnspireerde modernistische kringen zoals de Rozenkruisers en de Pelgrimsbeweging. Om een lang verhaal kort te maken: het was de periode dat de christelijke verzuiling in Vlaanderen, België en andere Europese landen zijn hoogdagen kende. Als reactie op deze katholieke groepen kwamen er vanzelfsprekend ook socialistische antipoden.

Henri Hofkens en de Derde Orde van de heilige Franciscus van Assisi

Deze orde voor volwassen leken werd te Weelde opgericht in 1928. Pastoor Tubbax van de parochie Sint-Jan uit de Weelde-Straat was de bezieler achter deze vereniging.

Met Derde Orde bedoelde men leken, mannen, vrouwen en gehuwden. Zij leven in een eigen woning volgens de Franciscaanse regel. Binnen de Derde Orde is er een onderscheid tussen de reguliere en de seculiere Derde Orde van de Franciscanen. Tot de reguliere Derde Orde behoren de in groepen samenlevende congregaties in overeenstemming met de regel van Sint-Franciscus. De meesten van deze congregaties bestaan uit vrouwen en leiden een Godgewijd leven.

De seculiere Derde Orde, waarbij Henri aangesloten was, bestaat uit mannen en vrouwen uit alle sociale lagen. Zij ontmoeten elkaar regelmatig om zich onder te dompelen in de Franciscaanse bezieling.

(bron: Jan Hofkens)

(bron: Jan Hofkens)

(bron: Jan Hofkens)

Hoe is de Franciscaanse familie georganiseerd?

De eerste orde zijn mannelijke religieuzen met een eigen regel die begin 16de eeuw in drie takken zijn gesplitst:

- 1) Minderbroeders (Fratrum Minorum)
- 2) Conventuelen
- 3) Kapucijnen

De tweede orde zijn vrouwelijke religieuzen met een eigen regel:

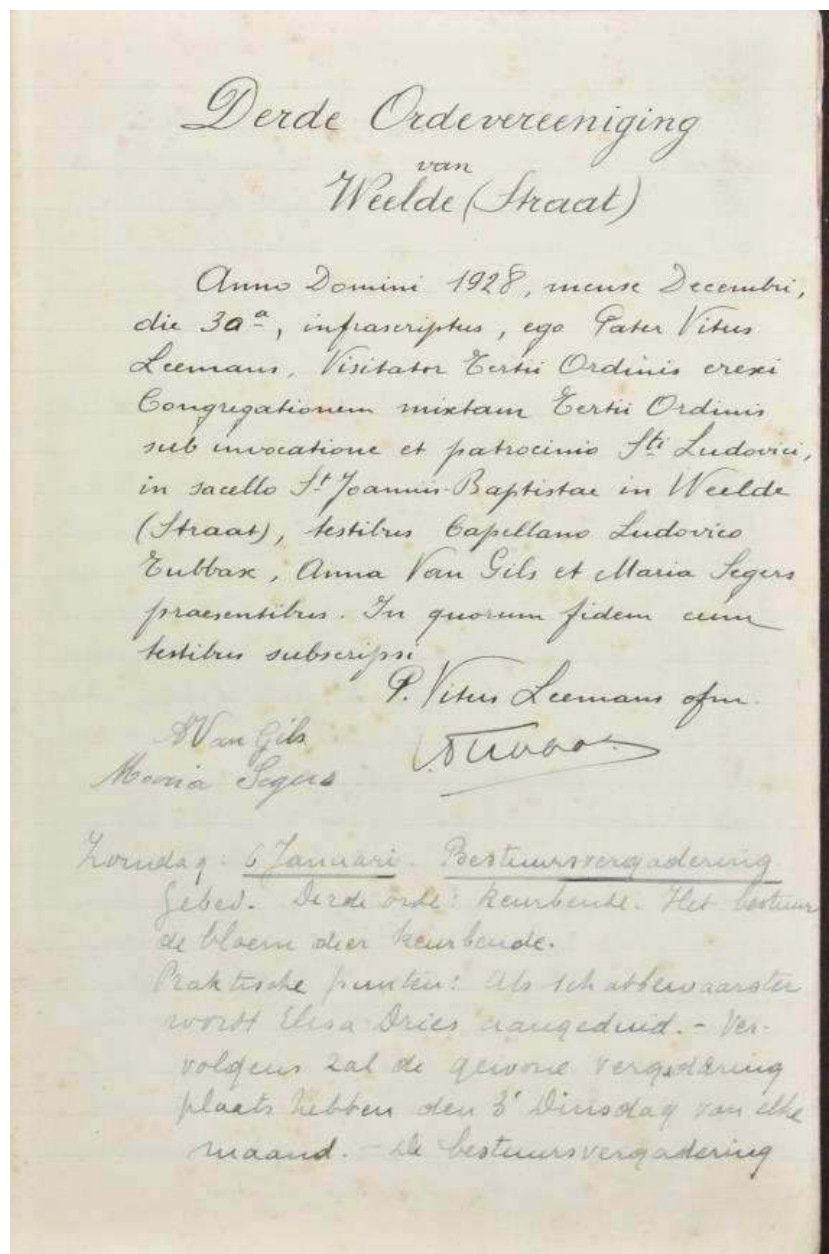
- 1) Clarissen (Clara 1212)
- 2) Annuntiaten (Johanna van Frankrijk, begin 16de eeuw)
- 3) Conceptionisten (Beatrix de Silva, einde 15de eeuw)

De derde orde zijn leken die volgens het franciscaans ideeëngoed leven. Zij werden in 1289 door Paus Nicolaas IV als lekenorde opgericht en hier onderscheiden zich twee takken:

- 1) Seculiere derde orde
- 2) Reguliere derde orde die dan weer een echte religieuze orde is:
 - a) Kapucinessen (Francisca Taffin, 1614)
 - b) Penitenten-recollectinen (Johanna Neerynck)

De leden van een **seculiere derde orde** leven in de wereld. Sommigen hebben een eigen huis, baan en gezin. Seculiere leden leggen in het algemeen ook een plechtige belofte af, maar geen kloostergeloften. De bloeitijd van deze kerkelijke verenigingen lag in de eerste helft van de 20e eeuw. Derde-ordeverenigingen waren een belangrijk steunpunt voor katholieken in de **verzuilde** stedelijke samenleving. Meestal waren er onderafdelingen voor mannen, vrouwen, jongens en meisjes, vaak geleid door Franciscanen. Activiteiten bestonden uit gezamenlijke missen, bedevaarten, retraites en ontspanning.

(bron: Jan Hofkens)

Enkele foto's van het rijke Roomse leven tijdens het interbellum

Missienaakring met pater H. Bax in 1930

Missienaakring met pater Karel Clé in 1931

Feestelijke inwijding van de vergrote kapel in de Weelde-Straat in het jaar 1928. Men kijkt in de richting van Turnhout en bemerk het oud-gemeentehuis van Weelde aan de linkerzijde. De kapel bevindt zich schuin achter het gemeentehuis.

anno 1930

anno 2013

Eucharistische Kruistocht (E.K.)

Als gevolg van dit christelijke renouveau werd er ook gedacht aan de jeugd. Zij kunnen sedert 1919 een abonnement nemen op "Zonneland". Het tijdschrift, dat nog steeds bij de Uitgeverij van Averbode NV verschijnt, was de grote pleitbezorger van de vereniging der Eucharistische Kruistochters (E.K.). In 1996 werd de naamloze vennootschap losgemaakt van de abdij en omgedoopt tot Uitgeverij Averbode.

De verbinding tussen de Eucharistische Kruistochters en Zonneland was in het interbellum stevig.

De Eucharistische Kruistocht (E.K.) werd in Vlaanderen gesticht in 1920 door de norbertijnen van Averbode met als grote ijveraar pater Basiel Vanmaele. In Frankrijk en Engeland waren al soortgelijke verenigingen met de bedoeling om de communiedecreten van Paus Pius X uit te voeren.

De leden beloofden eenmaal per week ter communie te gaan, te bidden en offers te brengen. Zij traden vurig op voor het geloof, een zogenaamde kruistocht. Het strijdlidde: *"In dichte drommen staat, o Heer, uw kruisleger bereid."* De E.K. zijn als beweging gestopt begin jaren 1970.

Embleem Eucharistische Kruistochters, Pater Basiel Vanmaele bevriend met priester Poppe, speldje van E.K. aangetast door de tand des tijds (bron:https://nl.wikipedia.org/wiki/Eucharistische_Kruistocht)

Abdij Averbode, periode van abt Servatius Vaes (1647-1698) met spreuk “Ne quid nimis” (alles met mate)
(bron: [.wikimedia.org/wiki/commons/9/9e/Abdij_van_Averbode_-_1659.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Abdij_van_Averbode_-_1659.jpg))

E.K.-meisjes uit Poppel in 1935 (namen kan u vinden in onze boekuitgave van 2019: “Poppel, een Kempische dorp in woord en beeld”, pag. 129)

Poppelse E.K. met pastoor Somers (priester te Poppel van 1889 tot 1921), Theresia Ruts is Onze-Lieve-Vrouw en Julia Hendrickx is Theresia van Lisieux

1930, E.K. te Ravels

Bedevaarten

1930, bedevaart naar Lourdes en medaille Notre Dame de Lourdes (afgekort tot NLD) gedragen door Henri Hofkens (bron: Jan Hofkens)

Bemerk dat deze deelnemers allen een medaille hebben op de kraag. Deze medaille had **Henri Hofkens** in zijn nalatenschap. Het is de nationale medaille voor de Lourdesbedevaarders. De v.z.w. Nationale Belgische Bedevaarten organiseert jaarlijks een bedevaart naar Lourdes met zieken en gezonde mensen. Dat doet zij reeds sedert 1874 samen met vrijwilligers, zieken en andersvaliden. Samen met alle bedevaarders, priesters, de medische staf en vrijwilligers volgen zij een eigen spiritueel programma aangepast aan het jaarthema van Lourdes. Dit gebeurt nog steeds in een geest van godvruchtigheid, belangloosheid en liefdadigheid. Zij zorgen voor het vervoer en het verblijf van behoeftigen en zieken met alle zorgen en bijstand die zij nodig hebben. Zij zijn de oudste georganiseerde (niet-Franstalige) bedevaart in België met zieke en gezonde bedevaarders. In 2020 gaan zij voor de 131ste maal op bezoek bij Onze-Lieve Vrouw te Lourdes. Hun adres (Spoorwegstraat 1 te 3001 Heverlee) is in al die jaren nog steeds hetzelfde. En u heeft misschien al een licht vermoeden; zij zijn inderdaad gevestigd niet ver van het station van Heverlee bij Leuven. De eerste bedevaarders hebben zo ver kunnen reizen dankzij de spoorwegen. De organisatie zit al sedert 1874 met zijn kantoren nog steeds op hetzelfde adres omwille van de Lourdestrein.

Tijdens deze periode werden de bedevaarten voor een breder publiek bereikbaar. Scherpenheuvel, Meersel-Dreef en anderen in de nabije omgeving stonden van oudsher op het programma. Maar wat te denken van Lourdes, Assisi en Rome? Wie kon zich dat veroorloven toen? Dank zij de v.z.w. Nationale Bedevaarten en door de aansluiting bij deze v.z.w. van andere christelijk geïnspireerde organisaties konden zieken, mindervaliden en mensen met een laag inkomen ook op bedevaart naar Lourdes.

1935, bedevaart Lourdes, uitstap omgeving van Lourdes met 2de van links Emilia Hendrickx met het hoofd door het open dak, echtgenote van Louis Van Gorp

1933, uitstap tijdens bedevaart naar Lourdes met Louis Van Gorp, Sooike Van de Pol en Frans Van Gorp (alle drie met zonnebril)

1920, bedevaart met Poppelse meisjes.

We herkennen op deze foto Anna Ruts, Lisa Van Tilburg, Christine Schellekens, Miet Hendrickx, Lisa Van de Pol en Maria Ruts.

1935, Poppelse jongelui met de fiets op bedevaart in Scherpenheuvel. Frans Severijns, Staf Jonkers, Jos Van Gestel, Louis Mateusen, Miel Gijsbrechts, Jan Keyzers en twee gebroeders Van de Pol op de tandem uit de Hegge te Weelde.

Links: 1935, ook de Poppelse dames gingen op bedevaart naar Scherpenheuvel: Maria Mateusen, Fien Severijns, Wies Mateusen en Emma Willems. Midden: 1935, Anna Ruts in Assisi. Rechts: Poppelse BJB meisjes met vlag op bedevaart in Rome, jaren 1930.

Wat gebeurde er ondertussen in Europa en de Verenigde Staten?

1923: Frans-Belgische bezetting van Ruhrgebied (januari 1923), echter passief verzet van Duitse bevolking, maakte bezettingspolitiek inefficiënt en was nefast voor internationale imago.

De aanleiding tot deze bezetting was omdat de Weimarrepubliek verplicht was herstelbetalingen te doen aan de overwinnaars van de Eerste Wereldoorlog. Dit was bepaald in het Verdrag van Versailles van 1919. Frankrijk hield vast aan de naleving van deze betalingen die zoals we gelezen hebben in het tijdschrift 93 astronomisch hoog waren. Omdat er vertragingen waren opgelopen in de betalingen, viel het Franse leger het Duits industriële hart -het Ruhrgebied- binnen.

Wegens de groeiende economische problemen van het Duitse Rijk in 1922, betaalden zij niet meer aan de geallieerden. De geallieerden vorderden dan op in natura (staal, hout, kolen). Einde 1922 stelde Frankrijk een

achterstand vast van de leveringen voor de herstelbetalingen. Dit was voor Frankrijk de reden voor een invasie van het Ruhrgebied.

De Volkenbond greep echter niet in alhoewel Duitsland de regels van het Verdrag van Versailles niet naleefde. Maar Frankrijk ontsnapte ook niet aan de economische moeilijkheden en verliet de bezette gebieden in de zomer van 1925. Dit vormde waarschijnlijk de reden waarom Frankrijk de herbewapening van het Rijnland door Adolf Hitler niet kon verhinderen alhoewel Duitsland hier op zijn beurt in de fout ging.

Om toch enigszins voor de gemeenschappelijke veiligheid van Europa te zorgen, werd er in 1925 het Verdrag van Locarno gesloten. Er ontstond een verzoeningsgerichte politiek ten opzichte van Duitsland. Frankrijk en België verlieten de harde lijn. De belangrijkste overeenkomst voor België in dit verdrag was de waarborging van de Duitse westgrenzen.

Het Verdrag van Locarno verloor echter aan betekenis naarmate de nazi's in Duitsland aan invloed wonnen. Er liet zich duidelijk nood voelen aan een nieuw veiligheidsbeleid.

Ondertussen zouden we vergeten dat **België een eeuw oud** was in 1930.

Viering te Ravels, 100 jaar België met “dank aan Congo en koning Leopold II”.
De zwarte mens werd nog tot in de jaren 1960 beschouwd als een curiosum.

1936: Duitse troepen trekken het gedemilitariseerde Rijnland binnen.

De andere landen die het Locarno/Rijnpact mee hadden ondertekend reageren niet. Het vertrouwen tussen die landen valt weg en kort daarna zegde België ook het militair akkoord met Frankrijk op. België tracht vanaf nu de banden met Groot-Brittannië aan te halen. Dit was om twee redenen niet haalbaar omdat de Britten militair weinig te winnen hadden in een Belgische samenwerking en omdat de Britten angst hadden om de Duitsers te schofferen.

Andere diplomatieke oplossingen gaven ook niet thuis en tenslotte restte België niets anders dan terug de neutraliteitspolitiek te induceren. In België beseefte men reeds in 1936 dat er een nieuwe oorlog op til was. Door de neutraliteit hoopte men de schade te beperken (1937 verdragen met Frankrijk en Groot-Brittannië). Het Verdrag van Locarno wordt definitief opgezegd in 1938.

Wanneer de Tweede Wereldoorlog uitbrak in september 1939 verklaarde België zich officieel neutraal maar kondigde tegelijk algemene mobilisatie af (politiek van gewapende neutraliteit).

We mogen ook **De Grote Depressie** van de jaren 1930 niet vergeten.

In 1929 brak de “Grote Depressie” uit in de Verenigde Staten van Amerika (VS). Ze waaide al vlug over naar Europa waar ze eerst Duitsland in haar greep kreeg. De economische crash bleef aanslepen tot aan WO II.

In België was de crisis pas voelbaar vanaf winter 1930-1931. De Belgische export daalde dramatisch en de werkloosheid steeg spectaculair. De faillissementen stegen onrustwekkend.

De materiële situatie van de arbeiders en de bedienden was tijdens het interbellum gevoelig verbeterd. De lonen werden vanaf 1920 aangepast aan de levensduurte en vanaf 1930 aangevuld met kinderbijslagen. De arbeidsduur werd in 1921 beperkt. In geval van werkloosheid kreeg men tot 12 maanden een verzekering (werkloosheidsvergoeding), ziekteverzekering kwam eveneens tussenbeide en vanaf 1924 verplichte pensioenverzekering.

Maar politiek blijft België niet ongevoelig voor de Nieuwe Orde

De benaming verwees naar de nieuwe staatsinrichting en ordening van Europa op basis van het fascisme of het nationaalsocialisme. De maatschappij van de Nieuwe Orde zou collectivistisch, "völkisch" (gebaseerd op de raciale en culturele indeling), antikapitalistisch (inperking omvangrijk privébezit, richtlijnen van de staat m.b.t. bedrijven) en streng volgens het leidersbeginsel ("Führerprinzip") geregeerd worden. Enorme gebiedsdelen zouden bij het Duitse Rijk ingelijfd worden, voornamelijk in Oost-Europa. De nationaalsocialisten beschouwden de Nieuwe Orde als het scheppen van een "paradijs op aarde", in essentie een utopie gebaseerd op de nationaalsocialistische ideologie.

In Nederland werd de benaming gebezigd door zowel de NSB als door verschillende andere vooroorlogse fascistische partijen. In Nederlandse nationaalsocialistische kringen sprak men echter ook wel van de Nieuwe Tijd (zoals in het NSB-lied: "Daar klinken trommels door de straten"). In een Belgische context werd de benaming voornamelijk gebezigd door de toenmalige collaborerende groepen zoals De Vlag, Rex of VNV. De meeste aanhangers van de Nieuwe Orde in Vlaanderen en Nederland wilden aanvankelijk de samenvoeging van Nederland en Vlaanderen. Later werd echter steeds meer duidelijk dat de Duitsers de Nieuwe Orde vorm wilden geven in één Groot-Germaans (Groot-Duits) Rijk waarin ook de Lage Landen moesten opgaan.

Deze Nieuwe Orde had een bepaalde aantrekkingskracht op volksmenners en leidde tot het ontstaan van nieuwe politieke partijen met een totalitaire visie.

Naast de katholieke, socialistische en liberale partijen werden in België de volgende nieuwe partijen opgericht:

- 1) 1931: oprichting Verdinaso (Verbond van Dietsche Nationaal Socialisten) door Joris Van Severen (gewezen kamerlid frontpartij). Hij was antiparlementair en nam dus niet deel aan de verkiezingen. Verdinaso had ook een militante vleugel (Dinaso).
- 2) 1933: werd Vlaams Nationaal Verbond (VNV) opgericht met als leider Staf Declercq. Hij probeerde de Vlaams-nationalisten te hergroeperen en om het Verdinaso zijn populariteit af te remmen, werd ook het fascistisch maatschappijmodel nagestreefd.
- 3) 1935: in Brussel en Wallonië werd Rex (leider Leon Degrelle) opgericht met een afkeer voor het politiek bestuur met meerdere partijen en dus de democratie.

Joris Van Severen

Staf Declercq

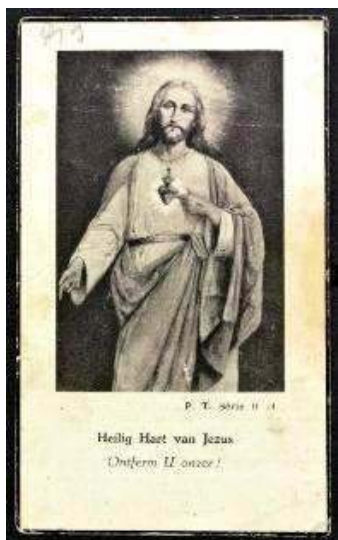
Leon Degrelle

Bij de parlementsverkiezingen van 24 mei 1936 scoorden de extreem rechtse en extreem linkse partijen 25 % van de kamerzetels. Dit was duidelijk het gevolg van het breed ongenoegen van de Belgen tegenover de gevestigde politiek. Er werd zonder deze extreme politici een nieuwe driedledige regering gevormd. Waarop Rex en VNV een geheim akkoord sloten. De Vlaamse katholieken waren van dit akkoord geschrokken omdat zij ook met het VNV wilden samenwerken.

Besluit: het kennen van "zijn geschiedenis" doet mogelijk juist beslissen en besturen.

Henri Hofkens overleed te Weelde op 46-jarige leeftijd

21,5 jaar na de wapenstilstand bezwijkt Henri thuis te Weelde op donderdag 9 maart 1939 aan de longproblematiek die te wijten was aan de gasaanvallen. Zijn vrouw Eulalia (43 jaar) blijft achter met zes kinderen die tussen de 5 en de 14 jaar oud zijn. Maandag 13 maart 1939 werd hij onder zeer grote belangstelling begraven zoals u in het krantenknipsel kan lezen. Alhoewel Henri waarschijnlijk overleden is ten gevolge van de gasaanvallen tijdens WO I werd zijn statuut niet gewijzigd van oud-strijder naar oorlogsslachtoffer. Er zijn wel jongens uit Ravels (zie tijdschrift 93: Eduard Schijvens overleden 19/02/1919 en Emiel Kerstens overleden op 04/02/1919) gestorven in 1919 in het hospitaal. Schijvens en Kerstens werden nog geacteerd als oorlogsslachtoffers. Begin van de jaren twintig in de 20ste eeuw besliste de regering om een einde te maken aan de dossiers van de oorlogsslachtoffers en dossiers aan te leggen van de oud-strijders met oorlogsverwondingen.

Rouwprentje Henri Hofkens

Krantenknipsel begrafenis Henri

Zijn weduwe Eulalia Aerts is overleden op 26 maart 1993. Zij is 54 jaar weduwe geweest en heeft zes kinderen grootgebracht.

Diedbaar gedrieken wij

Eulalia AERTS

Weduwe van Henri Hofkens

Geboren te Edegem op 1 juni 1896 en
overleden te Weelde op 26 maart 1993.
Overleed door het Sakrament van de zieken

Giftenmoeder van de Sint Antoniusgilde
'Gedeeft Orde van Trouw'
Lid van de Bond van Gepensioneerden

De familie dankt u voor uw getuig-
medelijken en aanwezigheid.

Om Moec, de Moester, ons Eulalie, tante
Eulalie en moester voor de vrienden en
kennissen.

Den wijle, laatste vrouw, steeds was zij
thuis, die met haar goede zorgen kinderen,
klein- en achterkleinkinderen ooringht.

De enige thuishoof van een grote familie
en vele vrienden.

Wel moet ge denken, wat wilt ge even ?
vraag te de ikkeijle.
"Vender geen grote woorden"

Wel had zij er veel plezier in te kusteren.

Zij gaf het voorbeeld door zelf lang alleen
hard te werken voor haar kinderen en later
ook voor haar klein- en achterkleinkinde-
ren.

Zij leefde om bidden met woorden,
haar vooel niet doen en laten,
wat wel en niet in de bijbel stond.

Zij was mild voor inden;
haar vooel niet doen en laten,
Moester

'Wij gedrieken U als de goetheid zelf'

Uitgeverij De Kruis, Breda, Alphen aan de Rijn
(200) Weelde en 30-400 01-01-01 01-01-01-01

Wij zullen je missen, elke dag
in kleine eenvoudige dingen, maar in ons hart
zal je met ons samenleven.
Want leven en dood zijn één,
zoals de rivier en de zee één zijn.

EULALIA AERTS

Weduwe van Henri HOFKENS

Gebooren te Edegem op 1 juni 1896 en
overleden te Weelde op 26 maart 1993.
Gestierkt door het Sakrament van de zieken.

Gldemoeder van de Sint Antoniusgilde
"Gouden Orde van Trouw"
Lid van de Bond van Gepensioneerden

De familie nodigt u uit om samen met hen Eucharistie te vieren in de parochiekerk van St. Jan
te Weelde op ZATERDAG 3 APRIL 1993 te 10.00 u., waarna de teraardebestelling zal
plaatsvinden op de begraafplaats aldaar.

Gebedswake : vrijdag 2 april 1993 te 19.30 u. in voormelde kerk.

Samenkomst en gelegenheid tot groeten ten rouwhuize, Weeldestraat 86, 2361 Weelde, vanaf
9.15 u.

Gelegenheid tot groeten in het St.-Elisabethziekenhuis te Turnhout van 15.00 u tot 17.00 u en
van 19.00 u tot 20.30 u.

Rouwadres : Weeldestraat 86, 2361 Weelde

Dit melden u :

André en Paula COOREMANS - HOFKENS
Jan en Anna HOFKENS - VAN DE POL (SEGERS +)
Frans en Maria HOFKENS - GLÉ
Louis en Anna HOFKENS - VAN LOON
Karel en Christel HOFKENS - KETELBOUTERS
Jos en Maria JANSSENS - HOFKENS

naar kinderen

Stef en An COOREMANS - BOERMANS, Christof en Pieter
René en Luigard SEGERS - COOREMANS, Keren en An
Piet en Ria BERTELS - COOREMANS, Jef en Lotte
Jef en Mia-Jos SEGERS - BERTELS, Roel en Martijn
Pieter en Martine HOFKENS - LEMMENS
Rik en Chris HOFKENS - GEVERS, Wim en Tom
Jef en Christel SWAAN - HOFKENS, Hens en Bart
Karel en Chris HOFKENS - RAETMAEKERS, Evelien en Hanne
Luc en Christel HOFKENS - SIMONS, Koen en Annelien
Jan en Diane HOFKENS - RAETMAEKERS, Tinne en Ellen
Luc en Lydia DLIJOURIE - HOFKENS en Niels
Johan en Nicole EYCKMANS - HOFKENS
Olivier en Christel HENNE - JANSSENS en Carmen
Jacques en Ingrid THOMMELEN - JANSSENS

naar kleinkinderen en achterkleinkinderen

Mit MERCELIUS - HOFKENS, kinderen, klein, en achterkleinkinderen
De kinderen van wijlen Henri LUYCKX - AERTS
De kinderen en kleinkinderen van wijlen Frans WUYTS - AERTS
De kinderen en kleinkinderen van wijlen Frans AERTS - DE SCHUTTEN
De kinderen en kleinkinderen van wijlen Gustaaf SMETS - AERTS
De kleinkinderen van wijlen Frans VAN DEVELDE - AERTS
De kinderen en kleinkinderen van wijlen Karel AERTS - VEREYCKEN
De kinderen en kleinkinderen van wijlen Frans VEREYCKEN - AERTS
De kinderen en kleinkinderen van wijlen Alois VERVLIET - AERTS
De kinderen van wijlen Victor GYS - AERTS
De kinderen en kleinkinderen van wijlen Theo JACOBS - AERTS
De kinderen en kleinkinderen van wijlen Adriaan HERMANS - HOFKENS
De kinderen en kleinkinderen van wijlen Louis PROOST - HOFKENS

naar schoonzus, neven en nichten

De families HOFKENS, AERTS, MEELSEN en MORTELMANS.

Andere vuurkruisers uit Weelde zonder vermelding in het Guldenboek

Zoals u ondertussen weet, zijn er in België meer vuurkruisers dan er in het Guldenboek der Vuurkaart staan.

Henri Hofkens heeft er de voorkeur aan gegeven net zoals vele andere oud-strijders om niet in te gaan op de handelspraktijken van uitgeverij Rozez. Henri kunnen we wel terugvinden op de mooie herdenkingsplaat gemaakt door meester Steenackers om hulde te brengen aan “zijn dappere strijders en edelmoedige bevrijders”. De meester had ook een plaat gemaakt voor de 10 dappere gesneuvelde Weeldenaren.

WO I : gesneuvelden van Weelde

en oud-strijders van Weelde

Van de 63 oud-strijders hebben er tien betaald aan uitgeverij Rozez en zij zijn opgenomen in het Guldenboek der Vuurkaart: Denys Leopold, Heylen Jean-B., Janssens Denis A., Luyts Remi, Nuyts Joseph, Snoeckx Hendrik, Swaan Guillaume, Van Beek Cornelis A., Van Beek Frans A. M. en Vos Joseph.

Om een misverstand uit de wereld te helpen: het is niet omdat men niet vermeld is in het Guldenboek der Vuurkaart dat men primo geen oud-strijder en secundo geen vuurkruiser zou zijn. In Weelde heeft slechts een kleine minderheid de exuberante kosten voor opname in een van de Guldenboeken der Vuurkaart opgebracht.

Tijdens de Duitse bezetting in de Tweede Wereldoorlog moest de uitgeverij Rozez stoppen met het uitgeven van “Het Guldenboek der Vuurkaart” om twee redenen: papierschaarste en Belgisch patriottisme dat niet gepast was voor de bezetter.

Wat was er nog te beleven tussen 1919 en 1939 in België?

14 augustus 1920: Koning Albert opent de zevende Olympische Spelen te Antwerpen. Het communistische Rusland, Duitsland en zijn bondgenoten werden niet uitgenodigd.

24 april 1921: Belgische vrouwen mogen voor het eerst bij de gemeenteraadsverkiezingen stemmen.

27 juli 1921: eerste steenlegging voor de heropbouw van de universiteitsbibliotheek van Leuven.

11 april 1934: diefstal van de rechtvaardige rechters uit het Lam Gods van Van Eyck uit de Sint-Baafskathedraal van Gent.

29 juli 1934: het Belgisch parlement stemt een wet tegen de paramilitaire organisaties en privé-milities (extreem-rechts: Verdinaso en Rex)

27 april 1935: officiële opening wereldtentoonstelling op de Heizel.

15 juni 1935: alle rechtszaken in Vlaanderen voortaan in het Nederlands

28 juli 1935: Romain Maes wint de Ronde, hij reed van de eerste tot de laatste dag in het geel.

29 augustus 1935: koningin Astrid sterft in een auto-ongeluk te Küssnacht, Zwitserland.

6 maart 1936: België zegt het militair akkoord met Frankrijk op omwille van de internationaal verslechterende situatie en uit vrees om in een nieuwe oorlog te worden meegesleurd.

3 mei 1936: het zeilschip de Mercator brengt het stoffelijk overschot van Pater Damiaan naar België.

2 augustus 1936: Sylvère Maes wint de 30ste Ronde van Frankrijk.

27 maart 1937: Paus Pius XI schrijft de encycliek “Mit brennender Sorge” tegen het nationaal socialisme in Duitsland.

1 oktober 1937: eerste radio-uitzending van de Vlaamse radio (NIR)

11 juni 1938: zwaarste aardbeving in België in de 20ste eeuw

27 september 1938: gedeeltelijke mobilisatie in België wegens de toename van de internationale spanningen

30 juli 1939: Sylvère Maes wint de Tour die pas in 1947 wordt vervolgd

26 augustus 1939: de mobilisatie in België wordt geleidelijk opgedreven.

10 mei 1940: Duitsland valt Nederland, België en Luxemburg binnen.

Zo eindigt het interbellum brutaal in België.

BRONNEN:

Sophie de Schaepdrijver, De Groote Oorlog

Stefan De Bock, Erkenning voor onze helden van de IJzer, masterscriptie 2009

Bruno De Wever, Een geschiedenis van België

Els Witte, Politieke geschiedenis van Vlaanderen

Martin Schoups (RUG), Antoon Vrints (RUG), De overlevenden. De Belgische oud-strijder tijdens het interbellum

Jan Hofkens, documenten

Het Guldenboek der Vuurkaart, <http://www.stanny-van-grasdorff.be/webdesign/het%20vuurkruis.html>

KLM-MRA

Cegesoma

Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius (HeE NP), Archief

Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius, Fotoarchief

Voorbije activiteit

Bas Van Haeren

Nieuwjaarsbijeenkomst en filmnamiddag

In januari vond de traditionele nieuwjaarsbijeenkomst van onze vereniging plaats in Gemeentezaal De Brouwerij. Met de aanwezigen hieven we het glas op een goed, gezond en vooral actief heemkundig jaar!

Bij deze gelegenheid werden er twee films uit de "oude doos" vertoond.

Schenken voorbije jaar

Landkaarten: Wim Van Schipstal (collectie Nederlandse stafkaarten), Toine Van Der Voort,

Geheugenstick: Rie Brosens met beelden van de Bejaardenbond uit de periode 1966-1976

Kleding/textiel/kapstokken: prachtige dames -en herenkleding van de fam. Van Baelen met: pelerines, strikkenmuts, bustier, enzoverder... . Rik Bogaerts schonk o.a. 2 hemdmouwophouders, pyjamazak, bekleding pianokrukje . Soldatenkostuum kwam van Dirk Van Dun. Zwarte hoed, sjaal, handschoenen, zwarte rouwdoek, wit geborduurde kussensloop, 4 katoenen mondmaskers, allerlei vroedvrouwentextiel en paraplu vanwege Marie Verwimp. Willy Mateusen bracht een postbodevest (1980). Fam. Govaerts- Van Der Vloet, pastoor Janssen, Jan Godschalk-Van Loon, Jose Schlappi, fam. Lambregts-Schoenmakers en Toine Van Der Voort schonken kleding.

Video: Jos en Maria Timmermans-Caers (Leven in Weelde van dr. Van Baelen),

Meetlatten -en stokken: Marie Verwimp, Rik Bogaerts,

Spellen: Rik Bogaerts, Jan Godschalk-Van Loon,

Hygiëne: drie zalfpotten en een manicure-set van Rik Bogaerts, Olga Voeten (thermometer voor de was), Ad Maas (poederdoos),

Militaria: kanonkogel kwam van Paul Vaernewyck, bajonet (anoniem),

Flessen: brouwerij de Zwaan geschonken door Paul Vaernewyck

Klein meubilair: Marie Verwimp, fam. Heykants-Verhoeven (opvouwbaar kerststal),

Boeken/missaals: Rik Bogaerts, fam. Haagen-Steenssens, pastoor Janssen, Alfons Franck, Ad Maas, Harry De Kinderen, Toine Van Der Voort, fam. Dockx-De Kinderen (16de-17de eeuws boek) en Nico Antonisse

Wandklok met gewichten: Rik Bogaerts

Herinneringen Eerste Communie: Rik Bogaerts, Marie Verwimp (Eerste Communie van Maria Bosmans),

Elektrische onderdelen en ander klein materiaal: Ben Sommen, pastoor Janssen, Rik Bogaerts (zaag), Ad Maas (sigarensnijder),

Stempels: fam. Frans Van Hees,

Bid -of rouwprentjes: Hugo Kokke en Beyens Agnes, fam. Haagen-Steenssens, kinderen wijlen Van Gils-Voeten, Santegoets, Alfons Franck, Marc Vermeeren, fam. Roger Borghs, fam. Lambregts-Schoenmakers, Schellekens-Jespers en Nico Antonisse.

Foto's, roll-up banners en dia's: pastoor Janssen,

Klein materiaal voor de melkveehouderij: fam. Hermans-Kolen, Jan Godschalk-Van Loon,

Meubelen: toiletstoel (anoniem), Rik Bogaerts (4 stoelen), Olga Voeten (radiomeubel met hoofdtelefoon),

Krantenknipsels en oude tijdschriften: fam. Haagen-Steenssens, fam. Severijns-Timmermans, pastoor Janssen, Henk Frijters,

Dienbladen, broodplanken en blikken voor voedingsmiddelen te bewaren: Rik Bogaerts, pastoor Janssen,

Fanfaremateriaal -en instrumenten: Jose Schlappi schonk twee trombones en de fanfare Sint-Nicolaüskring (SNK) uit Weelde gaf uniformen, trommels, tamboer-majoorstok, foto's, vlaggen, partituren, schuif -en cavalierietrombone en muziekstaander

Kunstlijsten, fotokaders en schilderijen: Lou Kraayenbrink, pastoor Janssen, Rik Bogaerts, Lien Vissers, fam. Van Roey, fam. Roger Borghs, fam. Lambregts-Schoenmakers,

Documenten: fam. Frans Severijns-Wijnants schonken papieren van de Poppelse oud-strijder Aloïs Timmermans evenals van Adriaan Severijns-Timmermans. Ingekaderde getuigschriften werden gebracht door Willy Mateusen.

Tinnen schotels: Willy Mateusen

Serviezen: Marie Verwimp, Pastoor Janssen,

Devotionalia: Marie Verwimp schonk een messing kruis. Jos Timmermans een mooi Onze-Lieve-Vrouwe beeld, fam. Van Gils-Diskens, fam. Roger Borghs (schapuliers en een kruisje), Rik Bogaerts, Ad Maas (wijnwaterbakjes, rozenkrans) en fam. Lambregts-Schoenmakers (beeld H. Nicolaus),

Kandelaars: Marie Verwimp

Bril zonder scharnieren: Rik Bogaerts

Bijzondere schenkingen:

Fam. Toon en Elly Zegers-Tijssen: een luxe kinderwagen daterende van 1954 waarin Toontje zijn eerste ritjes maakte.

Gemeente Ravels:

herdenkingsplaat 100-jarigen van het woonzorgcentrum Onze-Lieve-Vrouw te Ravels. Gezien wij in een gezonde gemeente wonen waar steeds meer inwoners de kaap van 100 passeren, werd het herinneringsbord te klein. De gemeente heeft een nieuwe grotere plaat laten maken.

Fam. Segers-Van Dun schonk een mooie mantelmadonna voor in de huiskamer

Het Onze-Lieve-Vrouwebeeldje in zijn vitrinekastje heeft een hele weg afgelegd voor het in museum het MAG terecht kwam. August Segers (°10.01.1897 - †24.05.1947) gehuwd met Mathilde Van Dun (°01.01.1900 - †Turnhout 13.12.2000) kregen het beeldje van hun ouders: Petrus Wilhelmus Van Dun (°Ravels 18.05.1858 - †Ravels-Eel 01.12.1939) gehuwd met Anna Maria Elisabeth Janssen (°Ravels 18.03.1860 - †Ravels-Eel 29.01.1908). Zij kregen het beeldje van hun ouders: Henricus Janssen (°Ravels 27.04.1817 - †Ravels 03.06.1867) gehuwd met Petronella Willemsen (°Ravels 29.04.1829 - †Ravels 19.06.1867). Zij kregen het beeldje waarschijnlijk bij erfenis van een ons onbekende priester uit Schoonbroek. Deze mantelmadonna is waarschijnlijk meer dan 250 jaar oud en nog in goede conditie na een bescheiden opfrisbeurt.

Fam. Heylen schonk foto van Frans Heylen (Vuurkruiser) met medailles en drie diploma's.

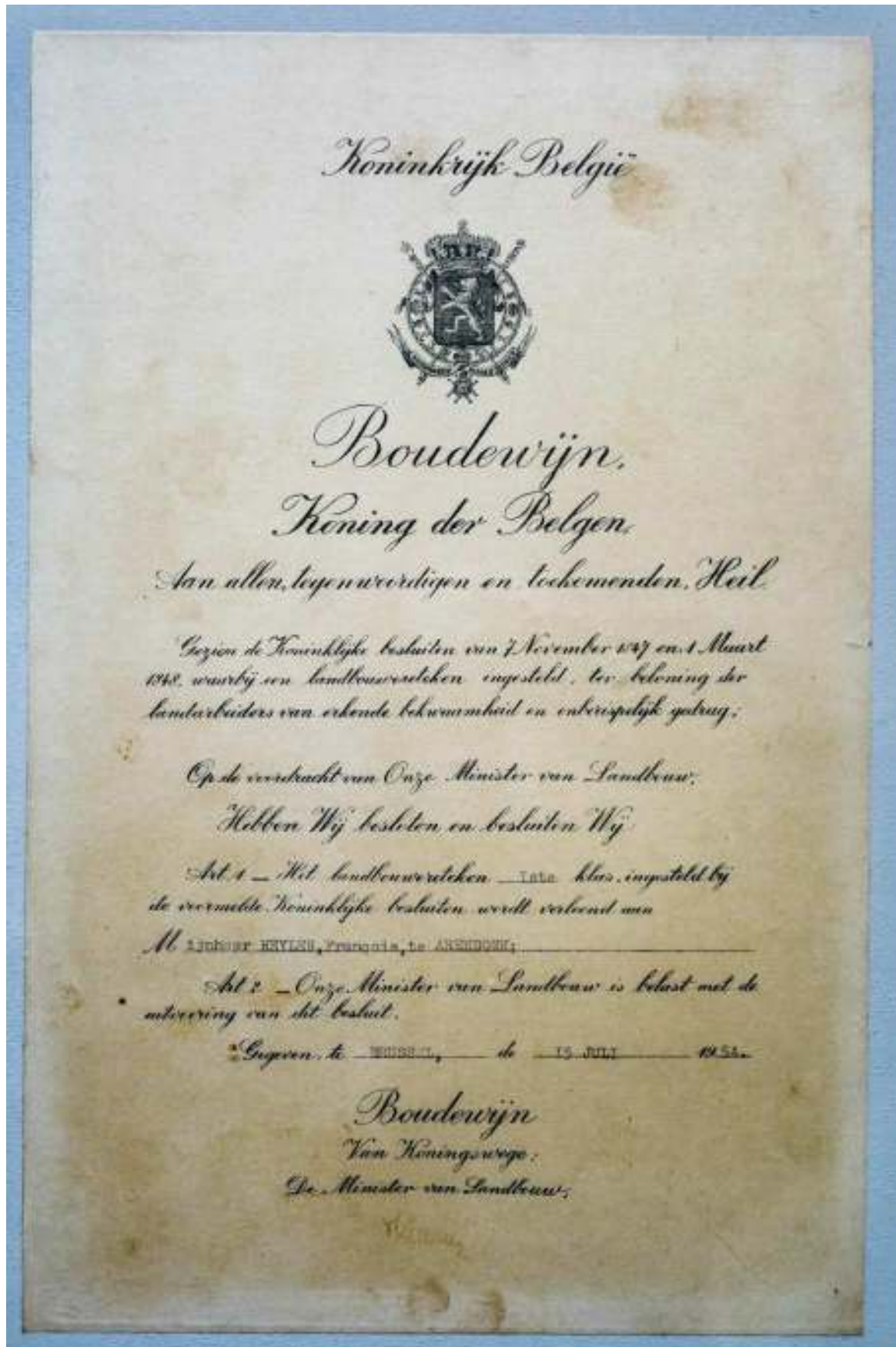
Frans is geboren te Geel op 19 oktober 1894. Hij was nog geen twintig toen de Eerste Wereldoorlog begon. Na de oorlog is hij getrouwd en Pierre het eerste kind werd geboren in 1920. Frans zette samen met zijn vrouw drie kinderen op de wereld. Frans is boswachter geweest bij een kasteeltje, dat nu verdwenen is, tegenover het WZC de Hoge Heide aan de Lusthoven te Arendonk. Later is Frans naar de Tilburgseweg te Poppel verhuisd waar hij tot het laatst van zijn dagen woonde.

Frans Heylen

Het landbouwereteken is een arbeids-ereteken. Er zijn er twee van, m.n. Nijverheidsmedaille en Landbouwmedaille. Er staat een bijenkorf op afgebeeld die de naarstigheid en toegewijde van de werknemer/landbouwer moet voorstellen.

Koninkrijk België

Karel

Prins van België.

Regent van het Koninkrijk.

Aan allen tegenwoordigen en toekomstigen. Heil.

Gezien de Koninklijke besluiten van 7 November 1847 en 1 Maart 1848, waarbij een landbouwarendelen ingesteld, ter belevening der landbouwers van erkende bekwaamheid en eubespelyk getrag;

Op de overzacht van den Minister van Landbouw;

Wy hebben besloten en Wy besluten:

Art. 1 — Het landbouwarendelen 2de klasse, ingesteld by de voormelde Koninklijke besluten, wordt verhandt men.

Mijnheer HEYLEN, Præs. te ARNHEM,

Art. 2 — De Minister van Landbouw is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te BRUSSEL, den 16 Juli 1848.

Karel

*Vanwege den Regent:
De Minister van Landbouw;*

J. van der

melden U met droefheid het overlijden van hun geliefde vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader, broer, schoonbroer, oom en neef

DE HEER

wed. naar van Mevrouw

lid van de Bond van het H. Hart en van de Bond der Gepensioneerden,
Oud-Strijder 1914-1918, Vuurkruiser.

De plechtige Eucharistieviering, gevolgd van de begrafenis, waarop U wordt uitgenodigd, zal plaats hebben op donderdag 6 augustus 1970, te 10 uur, in de parochiekerk van de H. Valentinus te Poppel.

ZIJN ZIEL WORDT IN UW GODVRIJCHTIGE GEBEDEN AANBEVOLEN.

Drukk. F. & J. De Kinderen, Ravels.

Stijn Streuvels

echtgenoot van Mevrouw

geboren te Arendonk op 2 augustus 1920
en thuis te Poppel zachtjes van ons heengegaan op 26 augustus 1997.

1

zijn echtgenote;

Hans HEYLEN.

Kris VAN DEN BROEK,

Tom VAN DEN BROEK,

Ellen SELS en Joris,

Raf SELS.

zijn klein- en achterkleinkinderen;

zijn zusters, schoonbroers, schoonzusters, nonkel, tantes, neven en nichten.

De families HEYLEN - VENNEKENS en VAN GOOL - KEYSERS.

De plechtige uitvaartdienst, waarop U vriendelijk wordt uitgenodigd, zal plaatshebben op ZATERDAG 30 AUGUSTUS 1997 te 10.00 uur in de parochiekerk van Sint-Valentinus te Poppel, gevolgd door de teraardebestelling op de gemeentelijke ere-begraafplaats.

Samenkomst in de kerk

De gebedswake wordt gehouden op vrijdag 29 augustus 1997 om 19.30 uur in de kerk.

Er wordt gelegenheid geboden tot afscheid nemen in het Rouwcentrum Jan Schillebeeckx, Grote Baan 87 A, Ravels; woensdag en donderdag van 19.00 uur tot 19.30 u uur en na de gebedswake.

Schriftelijk condoleren

Rouwadres: Tilburgseweg 152, 2382 Poppel.

Poppel, 26 augustus 1997

Uitvaartverzekering - Rouwcentrum Jan SCHILLENHÖCKER, Grote Boon 87A, Ravels, - 014/65.22.70 - 014/43.33.19
Poppel - HIE BEGERS - HAAGEN, Doep 11, - 014/65.54.35

44

Jan Meynendonckx

Vorig jaar heeft Jan een schenking gedaan van een zegelstempel van 1530 aan het museum van de Heemkundige kring in Poppel. Deze stempel was van Geertruy Back, zij woonde met haar ouders op een kasteeltje in Weelde, naast de kerk waar nu de oude pastorie is gelegen. Geertruy Back was de grootmoeder van Constantijn Huygens, dichter, muzikschrijver een grote geleerde uit de gouden eeuw. Constantijn is secretaris geweest van 2 Nederlandse staatslieden. Dit maakt van deze zegelstempel een zeer waardevolle vondst! Deze vondst zal vanaf de tweede zondag van maart te bezichtigen zijn in het museum het MAG (oud gemeentehuis te Poppel).

De voorloper van de Ferrariskaart (begin 18de eeuw): Weelde met de Burcht en Sint-Michielskerk

Lakzegelstempel gevonden door Jan Meynendonckx met de metaaldetector op een akker in Weelde op ongeveer 300 meter in vogelvlucht van de pastorie van Sint-Michiël. Deze stempel lijkt behoort te hebben tot de familie Ba(c)x van Weelde die op burcht woonden waar nu de pastorie staat.

We hebben enkele specilaisten om advies gevraagd:

Drs. Bas Aerts: Ik ben geen zegelspecialist of heraldicus, maar de leeuw in de bovenste helft lijkt me overeen te komen met de leeuw die in de regel een Bacx-wapen siert. Wat de onderste helft moet voorstellen, is me niet duidelijk. Het schild is 'opgehangen' op het zegel (daarom niet in het midden). Hetgeen een wat rare voorstelling geeft.

Geertruid Bax mijn grootmoeder was de dochter van Christiaan Bax en zijne huysvrouw juffr. Lucia Back, woonde op een omwaetert huis of slot tot Weelde in 't land van Turnhout kort by de kereke.

Marc Van De Cruys: Dit is inderdaad het wapen Bac(k)x.

Ik lees ook ...uyt maar ik twijfel aan Geertruyt. Zou dan niet Gertrudis op het zegel hebben gestaan?

Marc Vermeeren geeft hierbij wat genealogische duiding:

1. Jan Bax, geboren te Weelde op 14/8/1768, overleden te Oosterhout op 13/7/1833, huwt Johanna Mertens
2. Abraham Bax, geboren te Weelde op 24/1/1736, overleden te Weelde op 4/12/1784, huwt met Maria van de Sanden uit Hooge Mierde, overleden te Weelde op 21/4/1782

3. Cornelis Bax, geboren te Weelde op 16/9/1690, overleden te Weelde op 18/8/1760, huwt met Wilhelma Moonen, geboren te Goirle in januari 1696, overleden te Weelde op 10/10/1753. Haar vader was Abraham Moonen

Abraham Moonen, in zijn leven borgemeester binnen Goirle de Anno 1697, is op 21/3/1666 te Goirle gedoopt en aldaar tussen 1704 en 1708 overleden. Hij woonde inde Kerckstraet en was gehuwd met Anneken Adriaen Goossens. Abraham was een van de drie bakkers van Goirle. Anneken Goossens hertrouwde op 29/1/1708 met Peter Alewijns, borgemeester van Goirle in 1712, zoon van de tapper Anthonij Adriaen Alewijns en van Anneken Bastiaen Hoosemans. Anneken is op 3/3/1733 te Goirle begraven. Haar kinderen deelden in 1735 de nalatenschap. 1. Catharina Moonen, gedoopt te Goirle op 1/6/1692, trouwde aldaar op 4/1/1710 met Francis Dielis van Erven aan de kerk, zoon van Dielis Aerdt Leonards van Nerven en van Willemijntken Jan Gijsbert Cauwenberghs. Francis overleed als weduwnaar op 28/5/1737 te Goirle. In 1742 vond een erfscheiding plaats tussen hun kinderen Dielis Francis van Erven en zijn zuster Adriaentjen. 2. Wilmina Moonen is in januari 1696 te Goirle geboren. Op 27/9/1716 trouwde zij aldaar (ondertrouw 8/9/1716 te Turnhout) met Cornelis Cornelis Bax, ook Bex, woonachtig te Weelde. Van haar ouders erfde zij een huis te Goirle, ten westen van de Weijnincxvoortsedijk. Mijntje Moonen is op 10/10/1753 te Weelde begraven. 3. Adriana, gedoopt te Goirle op 16/10/1698, jong gestorven. 4. Joanna, te Goirle op 26/4/1706 gedoopt en jong gestorven. 5. Willem Abraham Moonen, volgt onder VIII-w. 6. Abraham Peter Alewijns erfde in 1735 een huis aan de kerk te Goirle. Hij had oir bij Catharina Hosemans

4. Cornelis Bax, geboren te Weelde op 5/7/1644, overleden te Weelde op 21/9/1694, huwde met Elisabeth Abraham van den Cloot, overleden te Weelde op 7/10/1676. Hij was schepen van Weelde.

5. Jan Bax, geboren te Poppel op 16/7/1613, overleden te Weelde op 4/12/1675, huwde met Dimphna Jan Peter Dielen

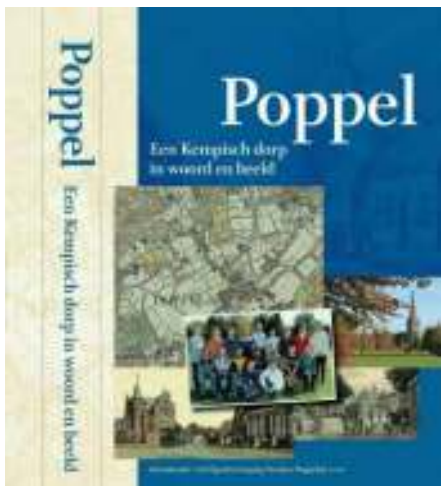
6. Cornelis Jan Mathijs Bax, huwde te Poppel met Johanna de Gruyter.

Zie ook pagina 160, 161 en 162 in het boek: **"Weelde Toen en Nu"**, een uitgave van onze kring in 1982 of op de volgende link: <http://www.nicolaus-poppelius.be/Publicaties/Boeken/7.pdf> op de pagina's 77 en 78.

Wie graag nog meer wil weten over de familie Bax en de wiskundige/astronoom Huygens kan op deze link zijn licht opsteken: https://www.dbnl.org/tekst/huyg001jawo03_01/huyg001jawo03_01_0002.php

Wat hebben we nog te koop?

In het Museum Aan de Grens zijn volgende artikelen nog te koop:

Poppel: Een Kempisch dorp in Woord en Beeld

Prijs: Leden: 35 euro Niet leden: 40 euro

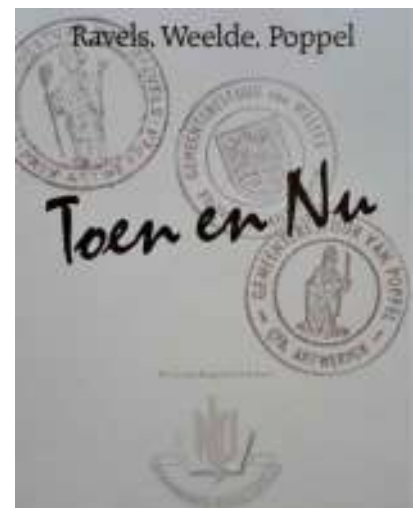
Vondsten vertellen: prijs: 20 euro

Het ABC van het militaire erfgoed: gratis te bekomen in het MAG

Stripboek 'De Tijdelijke dood' gaat over de martelaren van Gorcum waaronder Nicolaus Poppelius.

Prijs: 20 euro

De verjaardagen kalender: prijs: 5 euro

Brochure archeologie: prijs: 5 euro

**Heemkunde- en Erfgoedvereniging
Nicolaus Poppelius
vzw**

BESTUUR:

Voorzitter:	Luc Andries, Pastoor Coolsstraat 15, 2382 Ravels	0474 97 17 27
Secretaris:	Rina van der Vloet, Mierdsedijk 70, 2382 Ravels	014 655588
Penningmeester:	Ries van der Linden, Tilburgseweg 75, 2382 Ravels	014 478066
Leden:	Andre Van Gils, Steenweg op Weelde 118, 2382 Ravels	014 656893
	Bas Van Haeren, Deenackers 1, 2381 Ravels	014 699126
	Mieke Van Hauteghem, Schatrijt 2, 2382 Ravels	014 687332
	Marinus Willems, Weeldestraat 154, 2381 Ravels	014 655728
	Cis Vissers, Lindenlaan 8, 2382 Ravels	014 656750
	Harry Vrijzen, Eikenlaan 15, 2382 Ravels	014 656420
	Jose Schlappi, Klein Goorbleek 2, 2382 Ravels	014 659958
	Paul Van Baelen, Straatakkers 4, 2381 Ravels	014 657315
	Frank Konings, Lindenlaan 2, 2382 Ravels	014 715374

REDACTIEADRES:

Bas Van Haeren, Deenackers 1, 2381 Weelde, 014 699126

redactie@nicolaus-poppelius.be

Voor informatie in verband met de inhoud van dit tijdschrift,

de vormgeving of verschenen teksten kunt u steeds terecht op het redactieadres.

Wenst u een tekst of een idee voor publicatie aan te bieden, dan kunt u dit ook doen via een bestuurslid.

(Iedere auteur is verantwoordelijk voor de ingestuurde werken.)

CONTACTGEGEVENS:

Adres: Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius vzw, Dorp 64, 2382 Ravels-Poppel

Bankrelatie:

Rekeningnummer: 733-3522204-67

IBAN: BE93 7333 5222 0467

BIC code: KREDBEBB

Museum: Museum Aan de Grens (MAG) "'t Kaske", Dorp 64 te 2382 Poppel,
is open elke tweede zondag van de maand van 14u. tot 17 uur.

In december, januari en februari is het museum gesloten.

Wel zijn er in deze wintermaanden bezoeken mogelijk op afspraak.

Groepsbezoeken kunnen aangevraagd worden via het reserveringsformulier
dat u kunt vinden op onze website.

Aanvragen kunnen natuurlijk ook gedaan worden per brief (zie hierboven voor het adres).

Archief- en Documentatiecentrum: Bredaseweg 46, 2381 Weelde-Station

Te bezoeken na afspraak: voorzitter@nicolaus-poppelius.be

Website: <http://nicolaus-poppelius.be>

Facebook: www.facebook.com/NicolausPoppelius

